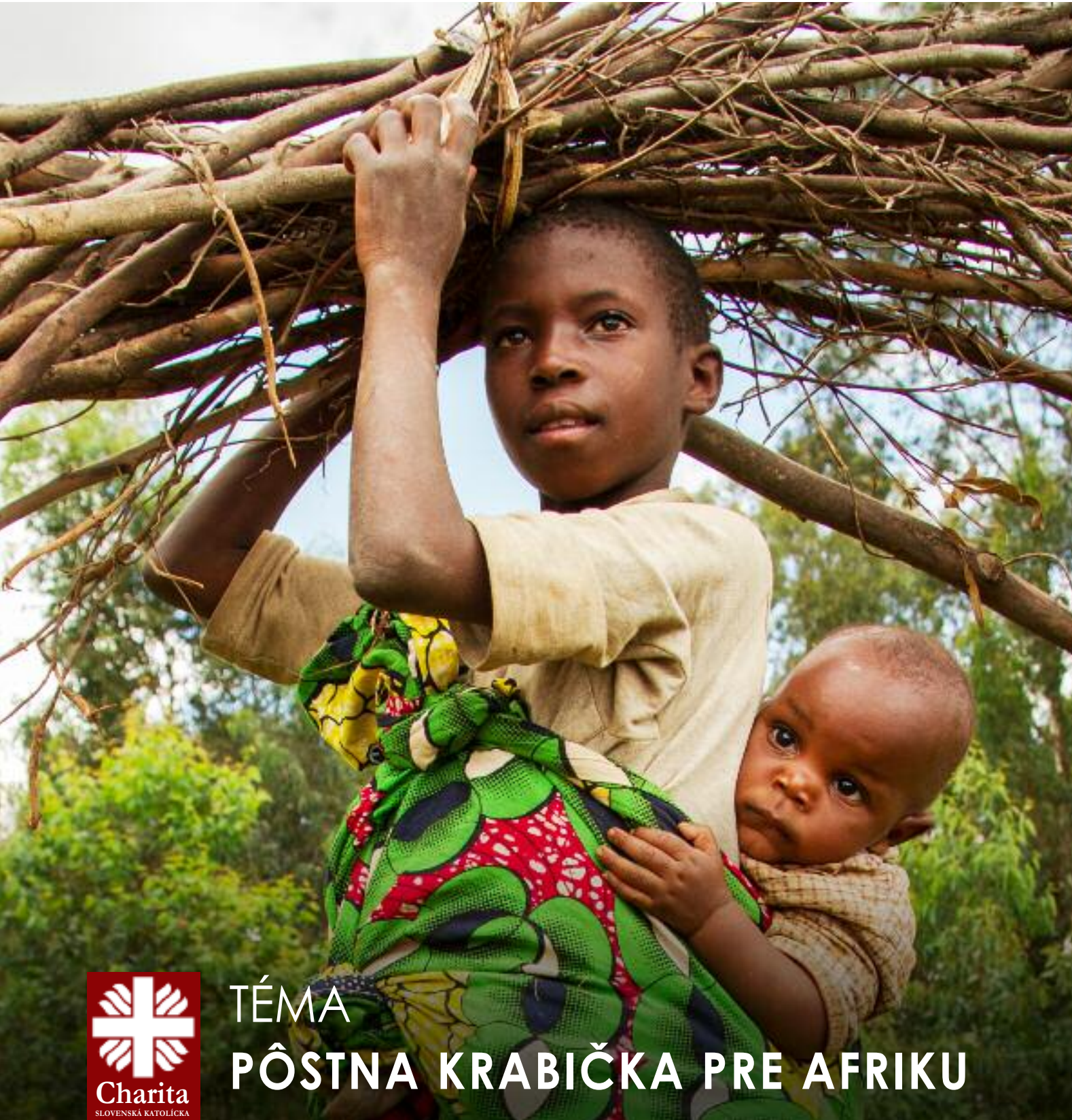

EDITORIÁL 03

AKTUALITY

Z arci/diecéznych charít 04
Zo sekretariátu 06

TÉMA

Pôstna krabička pre Afriku 08

ZBIERKA

Zbierka na hospice a potravinová zbierka 12

PROJEKT

Predaný do otroctva: Musel som makať ako pes 14
Pomáhame začať nový život 24
Novinky v projekte Adopcia na diaľku® 30

POMOC

Charita pomáha ľuďom bez domova 16
Rozvoj a pomoc duševne chorým v SAMÁRII 20
Vojna na Ukrajine vyhnala z domova desaťtisíce ľudí 22

SKCH V OBRAZOCH

Rwanda 28

Náš prebytok môže zachrániť ľudské životy

foto: Ivan Duda

Približne 3,5 eura (3 000 rwandských frankov) stačí na to, aby si obyvateľ Rwandy zaplatil ročné zdravotné poistenie. Pre nás nepredstaviteľné, no v tejto krajine na to mnohí ľudia nemajú. Ich príjem je nulový, žijú v chabých domčekoch bez vybavenia a živí sa tým, čo si sami dopestujú, alebo odchovávajú. Práve preto sme sa rozhodli, že tento rok použijeme výťažok Pôstnej krabičky pre Afriku aj pre núdznych v Rwande. Pôstna krabička už po štvrtý rok pripomína, aby sme boli solidárni a snažili sa vcítiť do situácie druhých. Pred začiatkom pôstu sme distribuovali balíčky s krabičkami do 630 farností, kde si ich ľudia môžu vyzdvihnúť a počas 40 dní do nej odkladať, čo i len 50 centov denne. Už aj takýto príspevok má obrovský zmysel.

Uvedomujeme si aj nutnosť pomoci našim východným susedom. Mnoho rodín utieklo z východu Ukrajiny pred vojnovým konfliktom. Presídlencom sa snažíme pomáhať cez finančnú podporu našich partnerských organizácií, ktoré pre vysťahovalcov zabezpečujú dočasné ubytovanie, stravu, ošatenie a ostatné životné

potreby. Pred nedávnom sa nám podarilo cez nášho partnera doručiť aj obväzy až na východ Ukrajiny, do oblastí bojov. Pomáhať v týchto oblastiach je veľmi zložitá pre vyhrotenú situáciu a preto sme radi, že sme vďaka spolupráci mohli zasiahnuť aj na tieto miesta.

Chcem sa vám veľmi pekne poďakovať za akúkoľvek pomoc, podporu a modlitby, ktoré nám venujete. Charita by bez vás bola iba prázdnu organizáciou bez možnosti pomáhať. Vďaka vám môžeme byť blízko pri tých, ktorí sú na našu pomoc odkázaní.

Tomáš Horváth

Adresár SKCH

Sekretariát Slovenskej katolíckej charity

Adresa: Kapitulská 18,
814 15 Bratislava
Tel.: 02-5443 1506, 5443 2503
Fax: 02-5443 3097
E-mail: sekretariat@charita.sk
http://www.charita.sk/
Účet: 683221653/7500 ČSOB Bratislava

Bratislavská arcidiecézna charita

Adresa: Krasinského 6,
821 04 Bratislava
Tel.: 02-442 50 374
E-mail: charitaba@charitaba.sk
http://www.charitaba.sk/
Účet: 4010078918/3100
Sperbank

Trnavská arcidiecézna charita

Adresa: Hlavná 43, 917 01 Trnava
Tel.: 033-5511 396, Fax: 033-5511 397
E-mail: sekretariat@charitatt.sk
http://www.charitatt.sk/
Účet: 4008297855/7500 ČSOB Trnava

Diecézna charita Banská Bystrica

Adresa: Tibora Andrašovana 44,
974 01 Banská Bystrica
Tel.: 048-472 0272, Fax: 048-472 0271
E-mail: charitabb@charitabb.sk
http://www.charitabb.sk/
Účet: 736841312/0200 VÚB

Spišská katolícka charita

Adresa: Jesenského 5,
052 01 Spišská Nová Ves
Tel.: 053-4424 500, Fax: 053-4424 500
E-mail: caritas@caritas.sk
http://www.caritas.sk/
Účet: 29634592/0200
VÚB Spišská Nová Ves

Diecézna charita Rožňava

Adresa: Nám. baníkov 27,
048 01 Rožňava
Tel.: 058-7326415
E-mail: dchrv.roznava@gmail.com
Účet: 18137 582/0200 VÚB

Arcidiecézna charita Košice

Adresa: Bočná 2, 040 01 Košice
Tel.: 055-6255 317,
Fax: 055-6255 328
E-mail: adch-ke@charita-ke.sk
http://www.charita-ke.sk/
Účet: 513026193/7500
ČSOB Košice

Gréckokatolícka charita Prešov

Adresa: Hlavná 2, 080 01 Prešov
Tel.: 051-7723 970,
Fax: 051-7723 970
E-mail: gkcharita@gkcharita-po.sk
http://www.gkcharita-po.sk/
Účet: 4008425976/7500 ČSOB, VS: 001-10

Gréckokatolícka

eparchiálna charita Košice

Adresa: Dominikánske nám. 13,
040 01 Košice
Tel.: 055-6259 454
E-mail: eparchialncharitakosice@gmail.com
Účet: 4 350 228 409/3100
Ludová banka

Diecézna charita Žilina

Adresa: Predmestská 12, 010 01 Žilina
Tel., fax: 041-723 1234,
E-mail: charitaza@gmail.com
http://www.charitaza.sk/
Účet: 0424702305/0900
Slovenská sporiteľňa Žilina

Diecézna charita Nitra

Adresa: Samova 4, 950 50 Nitra
Tel.: 037-7721 792, Fax: 037-772 1798
E-mail: sekretariat@charitanitra.sk
http://www.charitanitra.sk/
Účet: 691943162/0200 VÚB Nitra

Ocenenie pre Detský charitný dom Považská Bystrica

Začiatkom novembra 2014 si v Častej Papierničke z rúk štátneho tajomníka Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR Branislava Ondruša prebrala ocenenie vedúca zariadenia DCHD Považská Bystrica Mgr. Helena Stašáková, ktorá povedala: „Naším dlhodobým cieľom je vytvoriť stratégiu a ciele práce s mladými dospelými, ktorí opúšťajú náš detský domov po ukončení starostlivosti, aby sa čo najlepšie uplatnili v spoločenskom, pracovnom i osobnom živote. Motivujeme ich k dosahovaniu cieľov poctivou prácou, sebadisciplínou, zmyslom pre fair-play, učíme ich zodpovednosti. Spolupráca s biologickou rodinou detí je dôležitá, napomáhame sanácii a návratu detí domov. Naša práca je dlhodobá, bez konkrétnych krátkodobých dosiahnutých výsledkov, cieľov, je to investícia lásky, prijatia a pomoci deťom a mladým dospelým, ktorí sú nám zverení, o ktorých sa staráme.“ Ocenenie nám prinieslo do Detského charitného domu Považská Bystrica neočakávanú radosť, je poďakovaním za našu snahu a námahu a tiež povzbudením do ďalšej služby.

DCH ZA

Vianočné divadlo pre našich starkých

V stredu 17. decembra 2014 medzi našich starkých v Domove seniorov Charitas zavítali deti zo Základnej školy na Teplickej ulici v Bratislave. Potešili ich vianočným programom v podobe divadielka s posolstvom lásky a jednoty. V predstavení rezonovala i potreba spolupráce a prijatia druhých ľudí ako seberovných – bez ohľadu na postavenie v spoločnosti. Okrem toho si deti so starkými zaspievali šesť vianočných kolied. Spokojnosť bola na oboch stranách, na strane tých, ktorí prišli odovzdať darček radosti i na strane tých, ktorí si spomínali na svoje detstvo.

BACH

Nový duchovný správca GKCH PO

Spoločná svätá liturgia 8. januára 2015 na Hlavnej ulici č.2 v Prešove sa niesla pri príležitosti viacerých udalostí. Svätej liturgii predsedal pomocný prešovský biskup vladyka Milan Lach a to pri príležitosti ešte stále trvajúceho sviatku Pána – Bohozjavenia, spojeného s následným posvätením priestorov charity. Koncelebrujúcimi boli o. RNDr. Jozef Voskár, ktorý po vyše 20 rokoch účinkovania na charite odchádza na zaslúžený dôchodok a nový duchovný správca Gréckokatolíckej charity o. PaedDr. Vasil Kormaník. Nasledujúci deň sa nový duchovný správca oboznamoval s novým pastoračným prostredím a jeho pastoračnými požiadavkami a pálčivými problémami. Zároveň posvätil izby a priestory Resocializačného strediska, Nízkoprahového denného centra, Útuku a Nocľahárne pre klientov Gréckokatolíckej charity v Prešove.

GKCH PO

Nocľaháreň v Seredi opäť otvorená

Trnavská arcidiecézna charita v spolupráci s Mestom Sereď realizuje prevádzku nízkoprahovej nocľahárne už od decembra 2012. V priestoroch Centra pomoci človeku Sereď na Garbiarskej ul. č. 18 opäť otvorila v pondelok 1.12.2014 nízkoprahovú nocľaháreň, ktorú plánuje prevádzkovať do 31.03.2015. Nocľaháreň bude otvorená každý deň, vrátane víkendov a sviatkov, vždy od 19:00 – 7:00 hod. nasledujúceho dňa. Počas zimných mesiacov budeme zabezpečovať prístrešie na účel prenocovania pre všetkých, ktorí si nedokážu nocľah zabezpečiť iným spôsobom. Táto služba je spolplatnená sumou 1,- euro na osobu a noc. Klienti, ktorí sú bez príjmu budú mať možnosť si nocľah odpracovať jednoduchou aktivitou, napr. umytím podlahy, či uprataním okolia centra. Cieľom prevádzky nocľahárne je zabezpečiť základnú životnú potrebu – spánok. Pre ľudí žijúcich na ulici je nevyhnutnosťou oddýchnuť si počas mrazov v bezpečnom prostredí, v teple a načerpať tak nové sily. Len oddýchnutý človek je pripravený riešiť svoje problémy. Prevádzkovanie nocľahárne počas zimných mesiacov je zároveň nevyhnutnosťou, ktorej snahou je, aby ani jeden človek v núdzi nezamrzol a neumrel v zime na ulici z dôvodu nedostatku pomoci.

Zároveň chceme vyjadriť poďakovanie všetkým darcom a dobrovoľníkom, ktorí nám pomohli pri zabezpečovaní podmienok pre otvorenie nocľahárne a stále pomáhajú pri realizácii plánov a plnení poslania Trnavskej arcidiecéznej charity a Centra pomoci človeku Sereď.

TT ADCH

Pomoc diecéznych charít Ukrajine

Do pomoci pre Ukrajinu sa zapojila aj Gréckokatolícka charita Prešov (GKCH PO) a Spišská katolícka charita (SpKCH), ktoré našim susedom, ktorých bytostne zasiahol vojnový konflikt, poslali niekoľko osobných áut a dodávok s humanitárnym materiálom. Vysídlencom na západe Ukrajiny bolo doručené najmä teplé oblečenie, drogéria, zdravotnícky materiál a trvanlivé potraviny. V Prešove sa ľudia vyzbierali aj na operáciu očí ukrajinského vojaka Ivana, na Spiši zas podporili kúpu dvoch kotlov na pevné palivo do budov, v ktorých charity v mestách Ternopil a Kolomyja poskytujú pomoc núdzny. Doteraz boli charity závislé od dodávky zemného plynu, ktorého cena za posledné obdobie výrazne vzrástla. Cena zaň tak predstavuje pri vykurovaní veľkých priestorov náročnú položku. Nové kotle sú na pevné palivo (drevo, uhlie, brikety) a umožňujú lacnejšie a efektívnejšie vykurovanie. Realizácia tohto projektu bola možná aj vďaka pomoci Arcidiecéznej charity Olomouc a Slovenskej katolíckej charity.

Počas roku 2014 pomohla GKCH PO presídlencom aj cez Ukrajinský konzulát v Prešove, sestry Congregatio Jesu v Užhorode, v spolupráci s otcom Janom Lemešom do Meritopolja pre misionára otca Petra Krenického, či cez Karitas Užhorod a Ukrajinsko-slovenskú spoločnosť pre rodiny v Ternopoli. Humanitárna pomoc sa dostala aj priamo na frontovú líniu.

GKCH PO a SpKCH

SKCH vyzbierala na humanitárnu a rozvojovú pomoc vyše 770-tisíc eur

Darcovia prispeli Slovenskej katolíckej charite (SKCH) počas roku 2014 na humanitárnu a rozvojovú pomoc viac ako 770-tisíc eur. Tieto prostriedky smerovali do krajín postihnutých prírodnými katastrofami, vojenskými konfliktami, či do rozvojových krajín, kde pomáha SKCH aj cez svoj dlhoročný projekt Adopcia na diaľku®. Najviac peňazí prispeli dobrodinci práve na projekt Adopcia na diaľku®, dokopy 460-tisíc eur. Aktuálne sa v projekte nachádza 7 krajín, konkrétne India, Albánsko, Haiti, Vietnam, Kazachstan, Uganda a Ukrajina, v ktorých SKCH podporuje vyše 2150 detí. Projekt je financovaný výlučne z podpory darcov a funguje už od roku 1996.

„V tomto roku sme zasahovali po povodniach nielen na Slovensku, ale aj v Srbsku a Bosne a Hercegovine. Tam sme doručili kamión materiálnej pomoci a podporili sme miestne projekty. Snažili sme sa byť blízko aj pri ľuďoch, ktorých postihol vojnový konflikt v Iraku, Sýrii a na Ukrajine. Je pre nás povzbudzujúce vidieť, že aj napriek tomu, že nepatríme medzi najbohatšie krajiny, dokážeme pomáhať tým chudobnejším,“ vysvetlil generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák.

Pápež vyzval mladých, aby sa spojili v boji proti obchodovaniu s ľuďmi

Medzinárodné sympóziu s názvom „Mladí proti prostitúcii a obchodovaniu s ľuďmi: najväčšiemu násiliu voči ľudským bytostiam“ sa uskutočnilo v dňoch 15. – 16. novembra 2014, v sídle Pápežskej akadémie vied uprostred Vatikánskych záhrad. Svätý Otec František zúčastneným mladým poďakoval za prácu, ktorú vykonávajú a povzbudil ich, aby boli príkladom pre druhých v angažovaní sa v boji proti modernému otroctvu a zohrali aktívnu úlohu pri zastavení prekvitajúceho ilegálneho obchodu s ľudskou bytosťou.

Zo Slovenska sa sympózia organizovaného v spolupráci s organizáciou Globálna sieť slobody zúčastnila Anna Bartošová zo Slovenskej katolíckej charity. „Bolo to úžasné stretnutie mladých ľudí zo 60 krajín z celého sveta, ktorí sú aktívni v boji proti obchodovaniu s ľuďmi. 30 spíkrov a 30 pozorovateľov malo možnosť predstaviť svoje aktivity v rámci projektov v ktorých nasadzujú svoje sily do tak významného úsilia pre záchranu človeka. V rámci svojho príspevku som predstavila Slovenskú katolícku charitu, projekt Stop obchodovaniu s ľuďmi a preventívne kampane, ktoré sme spustili v roku 2014.“

Na konci stretnutia mladí odovzdali pápežovi aj spoločnú deklaráciu, ktorá zdôrazňuje, že s ľudskými bytosťami sa za žiadnych okolností nemôže zaobchádzať ako s objektmi. Mladí v nej napríklad navrhujú, že je nevyhnutné vytvoriť tzv. systém medzinárodnej kontroly, ktorý má zabrániť súčasnej tendencii zachádzania so ženami ako s objektmi a násiliu na ženách, prítomných v masmédiách. V deklarácii sa ďalej píše o vzdelávaní ako o nástroji na inšpiráciu zmeny. Má zásadnú dôležitosť vytváranie tréningových kampaní pre učiteľov a odborných pracovníkov, aby tak mohli mladým poskytnúť adekvátne poznatky ako sa brániť pred nebezpečenstvom sexuálneho vykorisťovania. Nedostatok informovanosti ľudí totiž nahráva vykorisťovateľom.

SKCH spustila kampaň Dve malé dievčatá

Kampaň Dve malé dievčatá je zacielená najmä na mladé ženy a iné ohrozené skupiny, ktoré je potrebné varovať pred možnými rizikami cestovania do zahraničia. Hlavným nástrojom kampane je krátky animovaný film, ktorý rozpráva skutočné príbehy dvoch dievčat, ktoré sa stali obeťami sexuálneho vykorisťovania. „Súčasťou kampane sú školenia pre pedagógov a sociálnych pracovníkov, ako aj interaktívne workshopy pre žiakov a študentov. Aktivitami chceme osloviť školy, školské zariadenia, detské domovy, komunitné a pastoračné centrá, ako aj širokú verejnosť. Cieľom je aby sa kampaň v spolupráci s partnerskými organizáciami dostala k čo najväčšiemu počtu ľudí,“ vysvetlila koordinátorka preventívnych aktivít SKCH Jana Urbanová.

Okrem školení pomôže učiteľom a sociálnym pracovníkom aj príručka, ktorá má slúžiť ako praktická pomôcka, hlbšie oboznámiť s problematikou a umožniť prácu s témou. Samotný film je pripravený v slovenskom a rómskom jazyku a je ho možné vidieť aj prostredníctvom LED audio monitorov Televízie See & Go nainštalovaných v dopravných prostriedkoch MHD v rámci všetkých regiónov Slovenska. SKCH kampaň realizuje za podpory Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v spolupráci s partnermi Britské veľvyslanectvo v Bratislave, Človek v tísni, Informačné Centrum Mladých a Rómske mediálne centrum. Podrobnejšie informácie o kampani nájdete na stránke: www.obchodsludmi.sk/dvemaledievcata.

Utečenci na Strednom východe čelia mrazivému počasiu

Utečenci z Iraku a Sýrie, ktoré stále sužuje vojna, sú vystavení tuhým mrazom. Tento rok postihla Stredný východ obzvlášť krutá zima, mráz a snehová smršť. „V zime žijeme už štyri roky počas tejto krvavej vojny, no teraz je to ešte horšie, pretože Stredný východ postihla snehová víchrica,“ hovorí členka miestnej sýrskej charity v Damasku. Ide o najväčšiu snehovú víchricu, ktorá postihla Libanon od roku 1992. „Vo vojne sa proti zime nemáme ako brániť. Elektrina zväčša nejde, nemáme žiadne kurivo ani plyn. Všetko, čo máme, je iba niekoľko vrstiev oblečenia, ale to pri teplote -8°C nestačí. Musíme túto vojnu ukončiť, zastaviť hospodárske sankcie, ktoré nám v ničom nepomôžu, a povedať svetu, že sme ľudské bytosti, ktoré potrebujú pomoc,“ pridáva.

Charitatívne organizácie v Iraku, Sýrii, Libanone, Turecku a Jordánsku pomáhajú utečencom a iným zraniteľným skupinám obyvateľstva, aby dokázali prežiť krutú zimu. Charita zabezpečuje kurivo, ohrievače, deky a oblečky, teplé oblečenie a ich prístrešky upravujú tak, aby boli viac odolné voči zime. Slovenská katolícka charita (SKCH) vyhlásila verejnú zbierku na pomoc Iračanom, ktorí museli utiecť zo svojich domovov pred hrozbou násilia zo strany džihádistov z radikálneho sunnitského hnutia Islamský štát. Od januára 2014 Irak zažil dramatický nárast počtu vnútorne vysídlených ľudí, ide pritom najmä o kresťanov, jezídov a šítskych moslimov. Keďže tieto skupiny patria medzi menšiny, Islamský štát ich prenasleduje, zabíja, unáša a núti ku konverziám alebo plateniu daní. Zostatok zbierky k 1. februáru 2015 tvorí sumu 31 220 eur. Verejnú zbierku je možné podporiť finančne aj naďalej ľubovoľným príspevkom na číslo účtu 2945463097/1100, variabilný symbol je 196 (účet v tvare IBAN SK93 1100 0000 0029 4546 3097).

Po 101. krát sme si pripomenuli Svetový deň migrantov a utečencov

Od roku 1914 si Katolícka cirkev oficiálne spomína na ľudí, ktorí opustili svoje domovy a odišli do cudziny. Slovenská katolícka charita (SKCH) sa tejto téme venuje aj prostredníctvom projektu RAFAEL, ktorým pomáha utečencom pri integrácii na Slovensku, a projektu BAKHITA IV, ktorého cieľovou skupinou sú maloletí bez sprievodu.

Témou posolstva pápeža Františka pri príležitosti 101. ročníka Svetového dňa migrantov a utečencov je „Cirkev bez hraníc, Matka všetkých.“ Toto posolstvo má nesmierne hlboký význam. V súčasnosti ľudstvo zaznamenáva fenomén masívne rastúcej migrácie, najmä tej nedobrovoľnej, kedy je človek nútený opustiť krajinu pôvodu, lebo sa nachádza v ohrození života. Sv. Otec v ňom zdôrazňuje lásku k najbiednejším, podnecuje nás k objavovaniu Ježiša Krista v tvárach migrantov a utečencov, ktorí prichádzajú do novej krajiny hľadať lepší domov. Povzbudzuje nás k búraní bariér a predsudkov, ktoré nám bránia prijímať núdzneho cudzinca s úctou a solidaritou, k posilňovaniu takých hodnôt, ktoré prispievajú k harmonickému spolužitiu medzi ľuďmi. Vyzýva krajiny sveta, zodpovedné orgány k vzájomnej spolupráci pri odstraňovaní ťažkostí súvisiacich s migráciou, kde hlavnou úlohou zainteresovaných strán by malo byť rešpektovanie ľudských práv a zachovanie dôstojnosti každej ľudskej bytosti.

Ugandské deti s HIV majú vďaka nám nový domov

Počas troch ročníkov zbierky Pôstna krabička pre Afriku vzniklo v Ugande centrum pre HIV pozitívne dievčatá, chlapcov, ako aj slovenská škôlka pre deti z okolia. Slovenská katolícka charita (SKCH) to všetko vybudovala vďaka pôstnym darom od Slovákov.

Pokiaľ je rodič dieťaťa HIV pozitívny, môže sa stať, že dieťa bude tak isto nakazené týmto vírusom. Navyše sa časom kvôli predčasnej smrti svojej mamy či otca môže stať sirotou či polosirotou. O tieto deti sa následne starajú ich príbuzní, alebo zostávajú odkázaní sami na seba. Niekoľko miliónov ľudí žije v Ugande pod hranicou chudoby. Nedostatok financií sa odráža v zlej sociálnej a zdravotnej starostlivosti a tá je pre HIV pozitívnych ľudí kľúčová. SKCH sa preto rozhodla urobiť niečo pre deti nakazené týmto smrtiacim vírusom a dať im nádej na lepší život. Prijať ich a zaujímať sa o ich osudy.

Vďaka slovenským darcom postavila SKCH v ugandskej dedinke Unna Centrum Nepoškvrneného Srdca Panny Márie, ktoré sa od počiatku stará o dievčatá s HIV / AIDS. Pre miestnu komunitu SKCH vybudovala aj škôlku, ktorú dnes navštevuje 63 detí z okolia. V minulom roku sa podarilo dokončiť aj dom pre HIV pozitívnych chlapcov a od začiatku roku 2015 do neho prišli už prví chlapci. Dnes žije v centre už 21 dievčat a 6 chlapcov, pre ktorých sa toto miesto stalo domovom. V centre dbáme o to, aby deti pravidelne užívali stanovenú liečbu a boli pod dohľadom lekárov. Deti chodia do miestnej školy, tie mladšie navštevujú našu škôlku. Okrem toho sa im vo voľnom čase venujú vychovávatelia a dobrovoľníci zo Slovenska. Všetka pomoc je možná iba vďaka štedrým darcom zo Slovenska.

Pomoc v Ugande realizuje SKCH iba vďaka financiám z verejnej zbierky pre Afriku. Uganda totiž nie je zaradená v pláne rozvojovej pomoci MZV, a tak do nej zo Slovenska neprúdi oficiálna podpora. Štvrtý ročník zbierky Pôstna krabička pre Afriku je venovaný pomoci deťom s HIV / AIDS v Ugande, ako aj chudobným rodinám a deťom v Rwande. Viac sa o pomoci v Rwande dočítate na strane 10 a 11.

Dnes žije v centre už 21 dievčat a 6 chlapcov, pre ktorých sa toto miesto stalo domovom.

Okrem jednorazovej pomoci môžete deti v Ugande podporovať aj dlhodobo. Vďaka projektu Adopcia na diaľku® pomáhame v Ugande už 188 deťom. Do projektu sú zaradené deti, ktoré si nemôžu dovoliť chodiť do školy, pretože sú z tých najchudobnejších rodín, ktoré si nemôžu dovoliť takéto výdavky. Vďaka mesačnému daru vo výške 20 eur im môžeme zabezpečiť školské pomôcky, uniformu, učebnice, hrať školské, ale aj rôzne záujmové krúžky alebo iné potreby. Aj vy môžete podporovať vzdelanie detí v Ugande, všetky potrebné informácie nájdete na stránke www.adopcianadialku.sk

Tomáš Horváth

foto: archív Petra Vaska

Naučil som sa mať čas na ľudí

Gift of Love, projekt SKCH pre HIV pozitívne deti. Dedinka Unna vzdialená sedem minút od 40-tisícového mestečka Adjumani. Sever Ugandy, politicky aj ekonomicky trochu zabudnutý región, podobný viac Južnému Sudánu, obývaný prevažne kmeňom Madi. Afrika. Nezná to zaujímavosť? Tak prečo to neuskúšim? A tak po niekoľkých stretnutiach padlo rozhodnutie. Odchádzam.

Po skúsenostiach z Kene, Etiópie a Ukrajiny, kde som pracoval s mladými najmä z ulice, som vedel, že tým, že idem robiť dobrú vec, idem niečo dať zo seba iným. Tak vždy dostanem oveľa viac ja sám. Preto som necítil ani strach, ani stres, ale tešil som sa. Neodchádzal som so žiadnymi konkrétnymi očakávaniami alebo snami, lebo som vedel, že tak to bude jednoduchšie - to som sa už naučil a v presvedčení, že ma nič nemôže prekvapíť - to som sa ešte nenaučil. Príchod. Zhlboka vdychujem do seba hudbu, prach, atmosféru a cítim, že som doma, cítim, akoby som bol v Európe iba na dovolenke.

Mysli jednoducho

Prvý dojem z centra: ticho, čisto, poriadok. Ďalšie dojmy prichádzajú súčasne so spoznávaním osôb, s ktorými a pre ktorých tu budem najbližšie tri mesiace a s oboznamovaním sa s programom v centre a mojimi úlohami. Ráno dievčatá odchádzajú do školy, ale najskôr sa zastavia pri kaplnke na krátku modlitbu. Prvá príležitosť stretnúť sa s nimi, usmiať sa, zaželať pekný deň. To je to, čo deťom v Afrike veľakrát chýba. Vedieť, že ich má niekto rád, že niekomu na nich záleží. Jeden z mojich cieľov o ktorom som nikomu nepovedal, priniesť trošku pokoja a radosti.

V škole sú väčšinu dňa, prichádzajú po dvanástej na obed a vracajú sa na popoludňajšie vyučovanie. Pre mňa to znamená čas ísť do škôlky za plotom trénovať futbal alebo, ak sa niečo stavia, manuálne pomôcť. Prípadne kosiť, ale to najskôr musím vyzbierať kamene z trávy. To je vhodná príležitosť nájsť škorpióna a nenápadne dať do pohára. Je to pekný suvení, nakoľko v mestečku a na okolí

sa nič zaujímavé kúpiť nedá. Po vyučovaní sú dievčatá späť v centre a môžeme sa spolu krátko zahrať a porozprávať. Neskôr nasleduje ruženec v kaplnke, kde je asi 50 stupňov v tom čase, pričom som zistil, že pri kľačaní sa môžu potiť aj kolená a potom sa to šmýka. Nasleduje večera a po nej sa asi dve hodinky učíme a robíme úlohy. Siestacká matematika je tu občas zložitá aj pre učiteľov a dievčatám robí problém, že vyučujúci jazyk je angličtina, čo nie je ich materinský jazyk. Ale tá radosť v očiach a úsmev stoja za tú námahu.

V sobotu je na programe pranie. Dievčatá perú ručne a ja mám k dispozícii práčku. Nie je ani biela ani automatická. Prichádza predpoludním. A je to aj spôsob ako pomôcť niekomu z okolia zarobiť si zopár šilingov. Nedelňa začína omšou a z úsmevu kňaza sa dozvedám, že Manchester vyhral a Arsenal prehral. Aj to akoby patrí k Afrike a ja sa už teším na futbal, ktorý zvykneme hrať, ale najskôr máme katechizmus. Pre mňa je to veľká výzva a po zistení, že vedia, že Ježiš zomrel na kríži, ma naplnia šťastie. Ešte šťastnejší som vtedy, keď jednoduchá hračka ako bublifuk, dokáže vyčariť úsmev na tvári päťročnej, rovnako ako aj štrnásťročnej dievčiny.

Posolstvo prekvapení

Mentalita. Iná ako v Keni a iná ako v hlavnom meste, v Kampale. Ľudia väčšinou nevzdelaní, trochu uzavretí a veľmi pomalí. Farmári, iba s hlineným domom so slamenou strechou, občas plastovou stoličkou. Ale ľudia plní porozumenia, ktorým stačí prítomnosť druhého človeka. Stačí im ten vzťah, človek sám o sebe vo svojej jednoduchosti. To sa môžeme od nich učiť. Aj ja.

Peter Vasko

foto: Tomáš Horváth

Tvárou krabičky 2015 je rwandský chlapec Fiston

Fiston má 11 rokov a je HIV pozitívny. Starajú sa o neho starí rodičia. Tak, ako mnoho ľudí v Rwande, ani jeho rodina nemá dostatok financií na zabezpečenie dostatočnej starostlivosti. Slovenská katolícka charita (SKCH) sa rozhodla podporiť z výťažku tohtoročnej Pôstnej krabičky pre Afriku aj zdravotné stredisko v Rwande, ktoré prevádzkujú sestry Pallotínky.

SKCH už po štvrtý rok organizuje zbierku s názvom Pôstna krabička pre Afriku. Z jej výťažku podporuje projekty v subsaharskej Afrike a v tomto roku okrem vlastného projektu v Ugande podporí aj projekt sestier Pallotínok (kongregácie Sestier katolíckeho apoštolátu). Sestry pôsobia na území Rwandy od roku 1977 a aktuálne spravujú štyri zdravotné strediská v mestách Masaka, Gikondo (Kigali), Ruhango a Kibeho. Časť výťažku pôstnej zbierky pôjde práve na podporu strediska v Kibeho.

Zdravotné strediská, spravované sestrami, poskytujú miestnym komunitám základné zdravotné služby. V Zdravotnom stredisku Kibeho nájdú útočisko aj matky s novorodencami, nakoľko ich samy často nemajú po pôrode ani do čoho zabaliť. Deti z okolia trpia mnohokrát podvýživou, a tak sa v centre nachádza aj časť, kde sa matky vzdelávajú o správnej výžive, učia sa variť, ako aj remeslá, vďaka ktorým

rým sa môžu lepšie postarať o rodinu. Oficiálne sa v miestnej komunite nachádza 574 ľudí, ktorí sú nakazení vírusom HIV. Z toho je 35 detí, pre ktoré sa robia špeciálne sedenia. Deťom sa objasňuje táto choroba, robia sa preventívne aktivity a sestry, či sociálni pracovníci, sa snažia u detí vyvolať prijatie tejto ťažkosti, aby mohli aj napriek nej žiť plnohodnotný život.

Rwandská vláda sa problémom AIDS / HIV začala viac zaoberať od roku 2004 a poskytuje lieky na túto chorobu zdarma. Pri liečbe sú však aj mnohé iné náklady, ktoré príspevky vlády nepokrývajú. Preto musia sestry iné lieky a prevádzkové náklady na centrum hrať z vlastných zdrojov. V okolí sa nachádza vyše 16-tisíc ľudí, ktorí prichádzajú do zdravotníckeho centra. Mnoho z nich nemá žiadny príjem, žije iba z toho, čo si dokážu sami dopestovať a vyrobiť, a tak nemajú peniaze ani na základné zdravotné poistenie, ktoré stojí na rok 3 000 rwandských frankov, čo je v prepočte približne 3,5 eura.

Kibeho sa nachádza na juhu Rwandy a väčšina jeho obyvateľov nemá potrebné vzdelanie, ani dostatok úrodnej poľnohospodárskej pôdy. Sestry Pallotínky boli do tejto oblasti prizvané biskupom v roku 2007, pričom zdravotné centrum tam stálo už od roku 1967. Vďaka donorom z rôznych krajín sa podarilo sestrami pristaviť šesť nových častí centra, kde sa aktuálne robí napríklad spomínané poradenstvo AIDS / HIV. V nových častiach sa nachádza tiež oddelenie krátkodobej hospitalizácie, pôrodné oddelenie, nutričné centrum, či budova pre technické služby a ubytovanie pre zdravotné sestry.

foto: Tomáš Horváth

História mesta Kibeho je zaujímavá najmä tým, že sa v ňom v 80-tych rokoch zjavovala Panna Mária a prosila ľudí, aby sa modlili a zachránili pred hroznou vojnou, ktorá má postihnúť krajinu. Napäté vzťahy medzi kmeňmi Hutu a Tutsi vyústili v roku 1994 v genocídu, počas ktorej bolo zavraždených približne 800-tisíc ľudí. Krvavé popravky nevinných ľudí zanechali krajinu v ešte horšej situácii a zmierenie celého národa prebieha ešte aj v dnešných dňoch.

Tvárou Pôstnej krabičky pre Afriku 2015 je Fiston. Práve on tento rok reprezentuje mnohých ľudí, ktorým sa vďaka zbierke pomôže. SKCH vybrala už po štvrtý krát dieťa z komunity, kde pomáha a snaží sa aj cez jeho príbeh priblížiť darcom život v tamajších podmienkach. Fiston sa narodil s vírusom HIV, ktorý výrazne oslabuje jeho imunitný systém. Má 11 rokov, chodí do tretieho ročníka na miestnej škole a od detstva žije len so starými rodičmi a bratom Kristiánom, pretože ich mama opustila. Jeho starí rodičia, ani väčšina ľudí v Rwande, si nemôže dovoliť zdravotné poistenie, a preto k lekárovi nemôže ísť vždy, keď potrebuje. Našťastie sú v Kibeho sestry Pallotínky, ktoré sú ochotné ošetrovať núdznych aj pokiaľ nemajú čím zaplatiť. Vďaka ich starostlivosti sa Fistonov zdravotný stav nezhoršuje.

SKCH chce v Zdravotnom centre Kibeho podporiť konkrétne aktivity pre mieste obyvateľstvo. Z výnosu zbierky zabezpečí ročné zdravotné poistenie pre rodiny, ktoré to najviac potrebujú. V centre podporí pravidelné stretnutia pre HIV pozitívne deti aj dospelých, kúpu poľnohospodárskych plodín a hospodárskych zvierat – na podporu nutričného centra a boja proti podvýžive, kúpu postelí do zdravotného strediska a prijatie dvoch sociálnych pracovníkov, ktorí budú v teréne monitorovať pacientov s HIV a vyhľadávať nových pacientov. Ak na to budú vytvorené podmienky, vyšle aj dobrovoľníka zo Slovenska, tak ako vysielala aj do susednej Ugandy. Zážitky jedného z nich, Petra Vaska, sa nachádzajú aj v tomto čísle časopisu na str. 9.

Zaujímavosti o Rwande

Rwanda sa nachádza v centrálno-východnej časti Afriky. Susedí s Ugandou, Tanzániou, Burundi a Demokratickou republikou Kongo. Oficiálnym jazykom bola donedávna francúzština, no už tri roky je ním angličtina. Mnoho ľudí má však s týmto jazykom ešte problémy. Miestny jazyk, ktorým sa ľudia bežne dorozumievajú, sa nazýva ki-ňarwanda. Aj napriek tomu, že je krajina mimoriadne hornatá a má rozlohu len niečo cez 26-tisíc km², žije v nej približne 12 miliónov obyvateľov. Všetci obyvatelia Rwandy sa označujú ako Rwandania, nakoľko delenie medzi kmene Hutu a Tutsi prinieslo v minulosti mnoho konfliktov a vyústilo do krvavej genocídy.

foto: Tomáš Horváth

Zapojte sa do zbierky Pôstna krabička pre Afriku 2015 a podporte spolu s nami projekty v Rwande a Ugande. Vyzdvihnite si krabičku vo vašej farnosti, odkladajte do nej svoje pôstne dary a na konci pôstu ich vložte na účet č. **2944463095/1100** v Tatra banke, v.s. **221** (IBAN: SK03 1100 0000 0029 4446 3095). Pôstny dar môžete poslať aj online pomocou stránky www.postnakrabička.sk, kde nájdete aj ďalšie informácie o zbierke.

Tomáš Horváth

foto: archív Hospic Matky Terezy, Bardejov

Človeku patrí úcta aj na konci jeho života

Napriek obrovskému pokroku v medicíne aj dnes čelíme skutočnosti, že na niektoré ochorenia nejstávajú lieky a ich priebeh nemožno zastaviť. Charita sa preto snaží stáť blízko pri nevyliciteľne chorých ľuďoch.

Pokiaľ zdravotný stav pacientovi neumožňuje pobyt v domácom prostredí, lebo jeho zdravotné ťažkosti vyžadujú 24-hodinovú ošetrovateľskú a zdravotnú starostlivosť, ktorú mu rodina nevie poskytnúť, je vhodné pacienta umiestniť v hospici. „Hospicová starostlivosť je komplexná starostlivosť o telesné, duševné a duchovné potreby pacientov. V našich troch hospicioch ako zariadeniach zdravotníckeho typu pôsobia multidisciplinárne tímy odborníkov, ktoré tvoria lekár, zdravotná sestra a asistentky, psychológ, sociálny pracovník, ale aj duchovný a dobrovoľníci. Ich hlavným poslaním je maximálne udržať kvalitu života pacienta až do poslednej chvíle,“ vysvetľila odborníčka na hospicovú starostlivosť SKCH Magdaléna Veselská. Charita patrí k najväčším poskytovateľom hospicovej starostlivosti na Slovensku. Nevyliciteľne chorým ľuďom pomáha v troch rezidenčných hospicioch; ide o Dom pokoja a zmiernu u Bernadetky v Nitre, Hospic sv. Alžbety v Ľubici a Hospic Matky Terezy v Bardejovskej Novej Vsi. „Okrem toho prevádzkujeme aj 12 mobilných hospicov, ktoré pomáhajú pacientom, ktorí chcú a môžu zostať v domácom prostredí. Minulý rok sme vďaka našim hospiciom dokázali pomôcť vyše 450 klientom,“ povedal generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák.

Domáce prostredie

Hospicová starostlivosť je okrem tlákania bolesti a zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti zameraná aj na vytvorenie pokojnej a domácej atmosféry. Charitné hospice sú preto veľmi nápomocné aj rodinným príslušníkom, ktorí majú možnosť zostať v hospici so svojimi blízkymi 24 hodín denne. „Príbuzný sa stáva členom ošetrovateľského tímu, to znamená, že sa podieľa na všetkom, čo súvisí so starostlivosťou

o ťažko chorého člena rodiny, zapája sa do starostlivosti a spolu-rozhoduje o jeho posledných chvíľach,“ hovorí vedúca Hospicu Matky Terezy Martina Proněková. Ďalším dôležitým aspektom je duchovný rozmer, preto všetky charitné hospice majú k dispozícii kaplnku a stálu duchovnú službu. „Hospice môžu prijať pacientov z celého Slovenska, to znamená, že rodina sa pri výbere môže zamerať na komplexnosť služieb, ktoré konkrétny hospic ponúka. Duchovná služba je pre nás preto veľmi dôležitá,“ konštatoval Radovan Gumulák.

Nespravodlivý systém

Mnohí nevyliciteľne chorí ľudia si pre zle nastavený systém pobyt v hospici nemôžu dovoliť. Zdravotné poisťovne hradia len približne 60 percent nákladov za starostlivosť poskytovanú v hospicioch; zvyšok musí zaplatiť pacient alebo jeho rodina. „Neraz si to však pre zložitú finančnú situáciu nemôžu zabezpečiť. Snažíme sa preto vyvinúť tlak na štát aj zdravotné poisťovne, aby tento problém riešili. Vďaka darom od ľudí môžeme prijať aj pacientov, ktorí nemajú na doplatok. Ďakujeme všetkým, ktorí našim hospiciom pomáhajú,“ pripomenul Radovan Gumulák.

Lukáš Melicher

Počas poslednej hospicovej zbierky, ktorá trvala od 1. novembra 2014 do 31. januára 2015, prispeli darcovia na túto starostlivosť sumou viac ako 14-tisíc eur.

Slováci darovali Charite potraviny v hodnote viac ako 57 000 eur

Slovensko prejavilo obrovský záujem pomôcť ľuďom v núdzi. Potravinová zbierka, ktorá prebehla v obchodoch Tesco, prekonal očakávania organizátorov. Celkovo priniesla 48 ton trvanlivých potravín, či drogérie v celkovej hodnote 68-tisíc eur. Vďaka štedrosti darcov partnerské charitatívne organizácie pripravujú až 109-tisíc porcií teplého jedla. Finančne prispeli i Tesco a spoločnosť Unilever.

Slovenská katolícka charita (SKCH) sa so svojimi diecéznymi a arcidiecéznymi charitami zapojila na jeseň 2014 do potravinovej zbierky a dokázala úspešne skoordinať zbierku, ktorá prebiehala po celom Slovensku. Dobrovoľníci, zamestnanci a klienti jednotlivých charít vyzbierali potraviny a drogériu (spolu v 45 predajniach Tesco) v hodnote viac ako 57 000 eur. Celková váha darovaných vecí presiahla úctyhodných 40 ton. „Prekvapila nás pozitívna spätná väzba od ľudí, ktorí sa rozhodli darovať jedlo tým, ktorí sa ocitli v núdzi. Darované potraviny a drogériu využijeme v našich charitných zariadeniach pre starších, chorých a ľudí bez domova po celom Slovensku a pripravíme balíčky pre rodiny, ktoré ohrozuje chudoba,“ vyhlásil Radovan Gumulák, generálny sekretár Slovenskej katolíckej charity.

Potravinová zbierka prebehla od 10. do 15. novembra 2014 v 67 obchodoch Tesco po celom Slovensku. „Slovensko sa prejavilo ako krajina, v ktorej si ľudia navzájom nie sú ľahostajní. Za to patrí vďaka každému, kto prispel,“ vyhlásil Michal Dyttert, správca Nadácie Tesco. V poradí druhú zbierku zorganizovalo Tesco v spolupráci so Slovenskou katolíckou charitou, organizáciou Depaul Slovensko, Potravinovou bankou Slovenska a spoločnosťou Unilever. Najčastejšie darovanými potravinami bola múka, cestoviny, cukor, strukoviny, ryža a olej. Za pozornosť stojí, že suverénne najviac pomoci sa vyzbieralo v OD MY na bratislavskom Kamennom námestí - darcovia prispeli takmer 5,5 tonami potravín a drogérie.

Ľuďom v núdzi priamo finančne prispeli i spoločnosti Tesco a Unilever. Tesco pridalo 20 percent z hodnoty darovaných tovarov. Na pomoc tak poputuje 13 600 eur. Spoločnosť Unilever prispela 3 centami za kúpu každého z vybraných výrobkov jej značiek. Celkovo pre ľudí v núdzi spoločnosť prispela sumou prevyšujúcou 16 000 eur.

foto: Tomáš Horváth

Tomáš Horváth

ĎAKUJEME

Predaný do otroctva: Musel som makat' ako pes

„Bud' ma zabije rakovina alebo skočím pod vlak.“ Ivan, vychudnutý muž v strednom veku, nevidí iné východisko zo svojej situácie potom, ako mu slovenský Róm Kovačič zničil život. Sľúbil mu prácu a dobrú výplatu, namiesto toho ho tri roky väznil v starom dome, mlátil a nechával otročiť.

foto: Jana Čavojská

Keď sa mu s pomocou úradov podarilo vrátiť na Slovensko a začal sa z hroznej skúsenosti ako – tak spamätávať, v krku mu narástol čudný útvar. Zhubný nádor ho za pár týždňov pripravil o dvadsať kilogramov aj o nádej, že ešte bude lepšie. Prerastá až do úst. Ivan už nemôže normálne jesť a pri rozhovore ledva artikuluje. Na ubytovňu pre obete obchodovania s ľuďmi, ktorú na utajenom mieste prevádzkuje Slovenská katolícka charita, mu pred dvomi týždňami pribudol spolubývajúci. Peter (meno bolo zmenené z dôvodu jeho ochrany) doteraz nemôže uveriť, že je z toho vonku. Sedem a pol roka ho vo Veľkej Británii väznili v obytnom prívесе a nútili pracovať. Obaja títo muži patrili predtým k strednej vrstve, Ivan má dve maturity a istý čas bol dokonca policajtom.

Klany írskych kočovníkov

Peter makal v továrňach, pre svojho bossa kládol zámkové dlažby a robil rôzne ďalšie práce bez toho, že by videl čo len libru. Ušiel niekoľkokrát. Írski kočovníci ho však vždy dolapili a zmlátili tak, že nakoniec sa bál podniknúť čokoľvek na svoju záchranu. „Neuveriteľné, ako bol ten ich gang zosieťovaný. Raz som ušiel autobusom do mesta vzdialeného dvesto kilometrov. Len čo som na stanici vystúpil, už ma mali,“ hovorí Peter a ešte aj dnes sa trasie. Ukazuje mi preliačinu na koreni nosa. Následok jednej z bitiek. „Nebol som jediný, mali aj ďalších robotníkov. A dievčatá, ktoré nútili prostituovať. Predávali si nás medzi sebou.“ Už ani nedúfal, že niekedy ujde. Prečo pri prácach na zámkovej dlažbe jednoducho nepribehol k najbližšiemu policajtovi? „Vzali mi doklady a ktovie, aké pôžičky nabrali na moje meno a čo všetko som tam mal už na rováši. Bál som sa.“ Nakoniec predsa len ušiel. Bosý kráčal po diaľnici smerom na Londýn. Zastalo pri ňom policajné auto. Všetko pritom začalo úplne nevinne. Peter pracoval legálne v Nemecku na stavbách a v Česku ako sbs-kár niekoľko rokov. Známy ho potom zavolať do Anglicka. „Mám tam vybavenú robotu vo fabrike a ubytovanie k nej,“ povedal mu. Petrovi nebolo čudné, že prvý týždeň má robiť na cudzie meno, vraj ešte nie je vybavené pracovné povolenie. Odovzdal aj doklady. A obchodníci s ľuďmi ho mali.

Kovačiča sa báli všetci

Ivan tiež najprv pracoval v Slovinsku legálne. Niekoľko rokov staval diaľnice. Keď kontrakt skončil, našiel si inú robotu. Staval montované domy, ale už bez zmluvy. A keď skončila aj táto práca, oslovil ho miestny Róm Kovačič. „Povedal, že mi dobre zaplatí a dá mi aj ubytovanie. Prvých desať dní bolo fajn. Potom ma začal mlátiť. Musel som makat' ako pes. Robil som všetko. Zbieral železo, rozmontúval vyhodnené spotrebiče, obkladal fasády, v lese som rúbal drevo. Zobral mi doklady a stále ma sledoval. Susedia si všimli, že ma tam drží, ale báli sa ho. Veď sedem mesiacov sedel v base za násilníctvo! Jednému chlapovi rozbil hlavu a svoju ženu zmlátil tak, že jej zlomil sánku.“

Kovačič držal Ivana v starom dome. Býval tam aj invalidný Jože, od ktorého Róm dom vraj kúpil. „Spával som v malej plesnivej izbe. Teplá voda tam nebola a pec v kuchyni dom nevykúrila. V zime som tam mával mínusové teploty. Jedlo? Hodil mi kus chleba a desať deka lacnej salámy, že to mi stačí,“ rozpráva Ivan rezignovane. „Vianoce? Povedal: Na Slovensku ich aj tak neuznávajú. A pridelil mi prácu na šesťnásť hodín. Raz som spadol zo strechy. Rozbil som si hlavu a zlomil ruku na dvoch miestach. Prosil som ho, aby ma vzal k lekárovi. Len pokrútil hlavou. Že sa mi to aj samé zahojí. Dodnes tou rukou poriadne nehýbem.“ Raz Kovačič nebol doma a Jože Ivana veľmi prosil, aby mu z obchodu priniesol chlieb a pivo. Ivan vybehol na ulicu a o chvíľu pri ňom zastalo policajné auto. O desať dní sa vrátil za asistencie ministerstva vnútra a Slovenskej katolíckej charity na Slovensko.

Prišiel o všetky kontakty

Ivan a Peter majú na ubytovni akurát jeden druhého. Peter zatiaľ nechce kontaktovať rodinu. Veď do zahraničia odchádzal zarábať a posilať peniaze. Vrátil sa ako zlomený človek a nemôže dopustiť, aby ho takto videli. Ivan sa s manželkou rozišiel už pred rokmi. Jeho deti žijú v zahraničí. Kedysi si pravidelne volali. Potom mu Kovačič zobral všetky veci aj telefónne čísla. Prišiel o všetky kontakty. Chlapov držia pri živote antidepresíva a lieky na spanie. Bez nich sa v noci len prehadzujú a všetko zlé sa im vracia. Na otázku, čo bude ďalej, nedokážu odpovedať. Ani jeden z nich si nie je istý, či bude schopný po čase zabudnúť a opäť normálne žiť.

Pomoc obetiam obchodovania s ľuďmi

Slovenská katolícka charita (SKCH) realizuje štátny program Ministerstva vnútra SR na pomoc obetiam obchodovania s ľuďmi. Ročne doňho vstúpi približne tridsať Slovákov. Je to však len vrchol ľadovca. Ďalší sa oslobodia a vrátia domov po vlastnej osi, lebo sa hanbia alebo nevedia, že program pomoci existuje. Pravdepodobne niekoľko sto Slovákov stále zostáva v moci obchodníkov s ľuďmi. Projektová manažérka SKCH Andrea Bezáková hovorí, že v poslednom období zaznamenávajú percentuálny nárast prípadov obchodovania ľudí na nútené práce. Stáva sa, že človek odíde do zahraničia s platnou zmluvou a problémy začnú až tam. Obchodníci následne zmenia v zmluve podmienky alebo tvrdia, že firma je v kríze, tak budú meškať výplaty. Stretávame sa aj s prípadmi, kedy obchodník založí svojej obeti účet v banke a berie mu z neho celú výplatu. Varovný signál je, keď vám chce niekto z nejakého dôvodu zobrať doklady. Obchodníci s ľuďmi vedia, že človek bez dokladov bude mať strach aj z polície, keďže je v krajine ilegálne.

Na nútené práce je predávaných aj veľa Rómov z osád. Títo bývajú naivní, čo sa týka dôvery ľuďom zo svojej komunity – a práve tí ich väčšinou predávajú. Potom ako sa obetiam podarí ujsť alebo ich pri náhodnej kontrole na ulici odhalia policajti, umiestnia ich v špecializovanom zariadení a kontaktujú nás. Na Slovensko prichádzajú psychicky veľmi zničení, potrebujú sa stabilizovať. Skoro každá obeť

ilustračné foto: Pixabay.com

potrebuje pomoc psychiatra, niektoré aj hospitalizáciu. Ak sa rozhodnú podať trestné oznámenie, môžu byť v našom programe po celú dobu vyšetrovania a súdneho procesu. V reintegrácii do bežného života sú rôzne výsledky. Niektoré obete obchodovania mali už pred tým hrozným zážitkom psychiatrické diagnózy, alebo mentálne postihnutia, nižší stupeň inteligencie a neboli schopné starať sa o seba. Úspech je často aj to, že tí ľudia sú na zvyšok svojho života v bezpečí a už nikdy sa nestanú obeťami obchodovania. Napríklad že im vybavíme domov sociálnych služieb a invalidný dôchodok.

Jana Čavojská, Andrea Bezáková

Viac informácií o obchodovaní s ľuďmi nájdete na:

www.obchodsludmi.sk

Projekt Stop obchodovaniu s ľuďmi môžete finančne podporiť na č. účtu 292 183 2281/1100, variabilný symbol 155.

Ďakujeme.

Charita pomáha ľuďom bez domova

Opýtali sme sa archidiecéznych charít, ako oni sami, alebo ich organizačná zložka, pomáha ľuďom bez domova a akým smerom by sa táto pomoc mala uberať.

Bratislavská archidiecézna charita

Ako pomáha vaša charita bezdomovcom?

Služby priamo zamerané na pomoc pre ľudí bez domova v skladbe služieb Bratislavskej archidiecéznej charity (BACH) nie sú. V súčasnosti však poskytujeme služby prostredníctvom základných poradenských aktivít a materiálnu pomoc (najmä potraviny) všetkým, ktorí sa na nás obrátia so žiadosťou o pomoc. Do tejto skupiny patria aj tí, ktorí nemajú strechu nad hlavou. V BACH neodmietneme nikoho.

Prečo je podľa vás potrebná takáto pomoc?

Charita je praktická láska, ktorá sa prejavuje práve v pomoci tým najzraniteľnejším, najslabším, žijúcim na okraji spoločnosti. Samozrejme láska nesmie ubližovať a preto je potrebné, aby aj táto pomoc mala svoje pravidlá, hranice, ktorými predchádzame tomu, aby sme prijímateľom pomoci v konečnom dôsledku viac neškodili. Dôvodom pomoci však nesmie byť len zabezpečenie základných životných potrieb, ale musí byť snaha o poskytnutie takých foriem pomoci, ktoré jednotlivca „naštartujú“ a motivujú k svojpomoci a spoluzodpovednosti. V každom prípade, je potrebné rešpektovať slobodné rozhodnutie každého jednotlivca, ale popri tom naplňovať etický imperatív Cirkvi - sýtiť hladných. (Benedikt XVI., Caritas in veritate, 27)

Je rozumné dávať peniaze bezdomovcom priamo do ruky?

Určite nie. Lepšie je pomáhať prostredníctvom overených organizácií, ktoré majú starostlivosť o bezdomovcov v predmete svojej činnosti. Správne pomáhať tiež vyžaduje sumu vedomostí, istú odbornosť a profesionalitu. Peniaze priamo vložené do rúk sú len málokedy použité správne a účinne.

Bratislavská archidiecézna charita

Diecézna charita Nitra

Ako pomáha vaša charita bezdomovcom?

V Dome charity sv. Rafaela prevádzkujeme nízkoprahové denné centrum a nocľaháreň, kde sa poskytuje sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, vydáva sa strava, ošatenie, utvárajú sa podmienky na vykonávanie osobnej hygieny, vykonáva sa terénna sociálna práca, sme distribučným miestom časopisu Nota Bene a poskytujeme prenocoovanie.

Prečo je podľa vás potrebná takáto pomoc?

Potreba pomoci vyplýva zo skutočnosti, že problém ľudí bez domova je reálny a má stúpajúcu tendenciu. Poskytnutie prenocoovania, či materiálna pomoc, nás kontaktujú s klientmi a ich problémami, aby sa ďalej cez sociálne poradenstvo odhaľovali príčiny sociálnej krízy a v spolupráci s klientom pracovalo na riešení, alebo aspoň zmiernení zlej sociálnej situácie.

Diecézna charita Žilina

Ako pomáha vaša charita bezdomovcom?

Dome charity sv. Vincenta, Žilina Mgr. Rastislav Kolman

V Dome charity sv. Vincenta sa snažíme ľuďom žijúcim na ulici pomáhať nielen po ľudskej, ale aj po sociálnopsychologickej stránke. Uvedomujeme si, že naším klientom nestačí dať len možnosť prespať, najest sa alebo možnosť vykonať si osobnú hygienu, či dostať

foto: archív Depaul Slovensko

Je rozumné dávať peniaze bezdomovcom priamo do ruky?

Dať peniaze priamo do ruky je jednoduchšie, pátrať po skutočnej potrebe náročnejšie. Nie vždy však je čas a priestor na rozhovor. Pristaveníme sa pri človeku a rozhovorom vyjadrujeme, že nám nie je ľahostajný, niekedy to môže byť viac, ako 10 EUR do klobúka. Ak máme pochybnosť o využití našich financií a chceme obdarovať žobrajúceho človeka, môžeme mu kúpiť občerstvenie či nápoj (ak je hladný, alebo smädný), prípadne ak je klientom zariadenia pre ľudí bez domova, zaplatiť mu služby. Jedným z riešení je aj podpora organizácií, ktoré pracujú s ľuďmi v núdzi.

Diecézna charita Nitra

čisté šatstvo, ale aj pracovať na svojom osobnom rozvoji formou špecializovaného sociálneho poradenstva či pracovnou terapiou. Je to však takzvaný beh na dlhé trate. Nie je preto ničím neobvyklým, že ak sa náš klient dlhodobo zostane spoliehať iba na pomoc druhých ľudí rýchlo si zvykne na nálepku človeka žijúceho na ulici a zostáva tak na všetky pozitívne výzvy vo svojom živote pasívny. Tomuto nechcenému stavu môže zabrániť iba kvalitná celoživotná príprava sociálnych pracovníkov, pracujúcich s touto cieľovou skupinou, ako aj dostupná stupňovitá sieť sociálnych zariadení, ktorá môže klientovi postupne zabrániť vrátiť sa k pôvodnému spôsobu života na ulici.

Dome charity sv. Gianni, Čadca Bc. Eva Ondrušková

Poskytujeme útulok pre ženy, nocľaháreň pre mužov a ženy, nízkoprahové denné centrum – šatník, práčovne, stredisko osobnej hygieny, možnosť jedného teplého jedla, sociálne poradenstvo základné a špecializované.

Dome charity sv. Krištofa, Martin Ing. František Kočalka

Dome charity sv. Krištofa v Martine zabezpečuje pre ľudí bez domova základné životné potreby, ako sú oblečenie, strava, hygiena a sociálne poradenstvo. Snažíme sa ich aj vyhľadávať a privádzať ich do nášho zariadenia.

Prečo je podľa vás potrebná takáto pomoc?

Dome charity sv. Vincenta, Žilina Mgr. Rastislav Kolman

Od prirodzenosti je človek tvor spoločenský so zakódovaným postojom pomáhať druhým. Preto nie je ničím neobvyklým, že človek sa vo svojom živote snaží pomáhať druhým, ktorí potrebujú pomôcť, čo o ľuďoch žijúcich na ulici platí dvojnásobne. Avšak iba zmysluplnosť konania, ktoré má viesť človeka pri realizácii jeho činov, môže zabrániť jeho postupnému vyhoreniu, aj keď človek za svoje dobré skutky nikdy nemôže od druhého človeka očakávať akúkoľvek formu odmeny.

Dome charity sv. Gianni, Čadca Bc. Eva Ondrušková

Ľudí bez domova pribúda a je potrebné vrátiť im ľudskú dôstojnosť - prijatie, teplo, jedlo a utíšiť ich smäd a hlad po Bohu a smerovať ich k NEMU.

Dome charity sv. Krištofa, Martin Ing. František Kočalka

Táto pomoc vyplýva jednak zo zákona, ale hlavne preto, že ľudia v núdzi a bez domova sú práve tí, o ktorých hovorí sv. Matúš 25,35-46.

Je rozumné dávať peniaze bezdomovcom priamo do ruky?

Dome charity sv. Vincenta, Žilina Mgr. Rastislav Kolman

Ak chceme uškodiť sebe samému alebo človeku žijúcemu na ulici, tak áno. Aj keď sa na prvý pohľad zdá, že peniaze sú pre ľudí bez domova najužitejšia vec, nie je tomu v skutočnosti tak. Práve ich nesprávne používanie ich častokrát priviedlo až na okraj spoločnosti a keďže chce o ich využívaní rozhodovať výslovne iba on sám, prepadáva sa tým čoraz hlbšie a hlbšie. Takýto človek v prvom rade potrebuje dostať od druhého človeka, ktorý mu chce pomôcť napr. dobrú radu, pravdivé povzbudenie, citlivé vypočutie či správne nasmerovanie do vhodných sociálnych alebo zdravotných inštitúcií, ktoré mu môžu a sú schopné pomôcť. Človek žijúci na ulici musí tak nutne pochopiť, že výrazná osobná zmena v jeho živote môže nastať iba vďaka jeho aktívneho prístupu a zmeny vnútorného zmýšľania.

Dome charity sv. Gianni, Čadca Bc. Eva Ondrušková

Peniaze nedávame priamo do ruky, ale keď je potrebné pomôcť peniazmi sprevádzame ich pri zaplatení svojich pohľadávok, určíme im splátkový kalendár a pomôžeme im odraziť sa ak uznáme, že práve takáto pomoc /formou peňazí/ im pomôže naštartovať svoj život.

Dome charity sv. Krištofa, Martin Ing. František Kočalka

V žiadnom prípade nedávame bezdomovcom peniaze do ruky, ale treba si vždy nájsť možnosť uhradiť im ich potreby, ako nocľah alebo iné poplatky.

Diecézna charita Žilina

foto: archív Depaul Slovensko

Spišská katolícka charita

Ako pomáha vaša charita bezdomovcom?

Dávame im najesť, pomáhame s nákupom jedla, liekov, ošatením, či možnosťou osprchovať sa a niekedy kúpou cestovných lístkov. Ošetrujeme bez nároku na úhradu od poisťovne. V zimných mesiacoch ponúkame jedlo. Poskytujeme aj ubytovanie pre matky s deťmi, ktoré sa nemajú kam uchýliť. Zúčastňujeme sa aj projektu „Jedno teplé jedlo pre bezdomovcov“.

Prečo je podľa vás potrebná takáto pomoc?

Vnútrotný svet bezdomovca je zahatený množstvom negatívnych skúseností, sklamaní, samoty a často aj pocitu neschopnosti, beznádeje a úplnej rezignácie. Bezdomovec si neverí a neverí mu spoločnosť, v ktorej sa nachádza. Často nevieme, prečo sa ocitol na ulici a prečo je zúfalý. Je potrebné, aby sme týmto spoluobčanom bez prístrešia vedeli podať pomocnú ruku a povedať im o možnosti prenocovania v útulkoch, alebo v nocľahárňach, aby nemrzli, prípadne aby nezomierali na uliciach. Keď nie z kresťanského, tak určite z ľud-

ského hľadiska je treba týmto ľuďom pomôcť a navyše, nie všetci sa ocitnú v takejto situácii vlastným zapríčinením. Je potrebné nenechať nikoho hladného, zvlášť vtedy, ak prosí o pomoc. Bola by však potrebná aj systémová pomoc, ako napr. robí pán farár Kuffa v Žakovciach - t.j. dať im určitý poriadok a učiť ich pracovať a žiť.

Je rozumné dávať peniaze bezdomovcom priamo do ruky?

Peniaze týmto ľuďom určite netreba dávať, nakoľko takáto pomoc by sa vo väčšine prípadov minula účinku. Z našej skúsenosti je lepšie im dávať priamo potraviny alebo kúpiť veci, ktoré potrebujú, pretože peniaze zvyčajne použijú na kúpu alkoholu. Je lepšie podporiť útulky a výdajne stravy, ktoré následne poskytnú tejto skupine ohrozených potrebné veci. Zobrať ľudí bez domova do nejakej organizácie, ktoré poskytuje pomoc týmto ľuďom bez domova a tam pre nich odovzdať peniaze, šatstvo, alebo niečo iné. Ľudia bez domova vo väčšine prípadov nevedia hospodáriť s peniazmi.

Spišská katolícka charita

Arcidiecézna charita Košice

Ako pomáha vaša charita bezdomovcom?

Arcidiecézna charita Košice poskytuje širokú škálu pomoci ľuďom bez domova prostredníctvom sociálnych služieb v útulkoch a nocľahárňach. Jej cieľom je znižovanie počtu ľudí, ktorí sa nachádzajú v sociálnej a hmotnej núdzi. ADCH Košice pomáha všetkým, ktorí to potrebujú, podporuje ľudskú dôstojnosť a rozvoj osobnosti. Zamestnanci v Charitnom dome sv. Alžbety, v Útulkú Emauzi, v Krízovom centre pre matky s deťmi a v Charitnom dome pre mládež sa svojimi činnosťami snažia, aby vzniknuté problémy, s ktorými ľudia bez domova prichádzajú sa neprehľbovali a cielenou sociálnou prácou ich posúvajú z okraja spoločnosti do normálneho spôsobu života. Poskytujú sociálne poradenstvo, pracovnú terapiu, komunitné sedenia, ergoterapiu, duchovné stretnutia, predaj časopisu Nota Bene, sociálne ošatenia a hygienickú očistu.

Prečo je podľa vás potrebná takáto pomoc?

Mnoho ľudí má aj v dnešnej dobe rôzne predsudky voči ľuďom bez domova, ktorých mnohí vnímajú ako ľudí, ktorí nevedia zobrať zodpovednosť za vlastný život a nechcú riešiť svoje vlastné problémy

a začleniť sa do spoločnosti medzi majoritnú spoločnosť. Je však potrebné si uvedomiť, že aj tejto skupine obyvateľstva je nutné venovať dostatočnú pozornosť, aby sa mohli odraziť od dna, na ktorom sa nachádzajú. Je veľa príčin, pre ktoré sa ľudia bez domova ocitli na ulici a miesto toho, aby sme ich odsudzovali je potrebné im pomôcť. Nikdy nevieme, kedy sa v podobnej situácii môže ocitnúť každý jeden z nás. Treba brať ohľad na ich možnosti a schopnosti, ktoré na ulici majú a preto je našou povinnosťou im poskytnúť pomocnú ruku, ak na to máme vytvorené podmienky.

Je rozumné dávať peniaze bezdomovcom priamo do ruky?

Rozumné je ich priviesť k tomu, aby si finančné prostriedky vedeli zabezpečiť vlastným pričinením – prácou, predajom Nota Bene a pod. Ak budeme podporovať bezdomovca tým, že mu dáme peniaze, podporujeme nielen jeho pasivitu, ale aj snahu sa vymaniť zo situácie, v ktorej sa nachádza. Vedome ho vedieme k odkázanosti na pomoc štátu a charity. Je potrebné si uvedomiť, že nevhodná pomoc môže viac uškodiť ako pomôcť.

Arcidiecézna charita Košice

Mobilná aplikácia umožňuje pomáhať ľuďom na ulici efektívnejšie

Ako môže poslúžiť mobilná aplikácia ľuďom na ulici? Tak, že im bude viesť človek, ktorého oslovia, podať informáciu, kde dostanú najesť, ošatenie, či kde nájdu nocľah. Aplikácia Bez domova totiž obsahuje zoznam zariadení na Slovensku, ktoré pomáhajú tejto skupine núdzných.

Na prvý pohľad to môže vyzerať nezmyselne – aplikácia na mobil pre bezdomovcov. Ale neviem ako vám, no mne sa mnohokrát stalo, že som nevedel človeku na ulici povedať miesto, kde dostane stravu, či nocľah a peniaze som mu dať nechcel. Prečo? Pretože neviem, akým spôsobom ich využije. O rizikách dávania hotovosti sme písali už v minulom čísle nášho časopisu – podvodníci, organizované mafie. Ale ako potom pomôcť tomuto človeku, ktorý vyzera zúfalo a prosí nás o pomoc?

Najlepšie, pokiaľ ho vieme navigovať, alebo odprevadiť na miesto, kde sa takejto pomoci venujú odborníci. A zoznam týchto zariadení nájdeme v aplikácii Bez domova. Ľahko si ju nainštalujeme do smartfónu a môžeme ju použiť kedykoľvek potrebujeme, aj pokiaľ nie sme pripojení na internet. Ten je potrebný iba pri inštalácii. V aplikácii sú zariadenia roztriedené podľa miest a typu služieb, ktoré poskytujú, a tak sa dostaneme k požadovanej informácii veľmi rýchlo. Aktuálne je aplikáciu možné nainštalovať do mobilov, či tabletov, s operačným systémom Android™. Onedlho však príde aj verzia na iOS™ od spoločnosti Apple.

Pomôcť môžeme aj takým spôsobom, že podporíme zariadenie, ktoré sa ľuďom bez domova venuje. Nájdeme si také, ktoré je blízko nášho domova, vďaka kontaktným informáciám sa ľahko spojíme s pracovníkom a zistíme ich aktuálne potreby. Môže to byť jednorázový, či pravidelný finančný dar, teplé oblečenie a prikrývky počas tuhej zimy, či koláč a balenie kávy na nedeľné poobedie pre tých, ktorí si kávu s rodinou doma nemôžu vychutnať. Prípadne, prísť sa porozprávať s klientmi zariadenia a ponúknuť im jednoducho seba. Spôsobov je mnoho a verím, že aj vďaka aplikácii môžeme pomôcť ľuďom bez domova efektívnejšie.

Aplikáciu Bez domova pripravila SKCH vďaka nezištnej pomoci svojich spolupracovníkov a dobrovoľníkov.

Tomáš Horváth

Android™ je ochranná známka spoločnosti Google Inc.
iOS™ je ochranná známka spoločnosti Apple Inc.

Rozvoj a pomoc duševne chorým v SAMÁRII

V dnešnej dobe je čoraz viac počuť o duševných ochoreniach ako sú depresie, mánie, schizofrénie, závislosti a pod. Býva zvykom, že spoločnosť sa izoluje od duševne chorých ľudí. Vďaka snahám psychiatrov, denných stacionárov, svojpomocných skupín a domovom sociálnych služieb sa ľuďom poskytuje účinná pomoc ako sa vysporiadať s daným ochorením.

Takýto systém pomoci sa snaží vytvoriť prostredie, v ktorom majú psychicky chorí možnosť rozvinúť tie schopnosti, ktoré majú zachované a naučiť sa tomu, o čo ich choroba obrala. Významným prvkom v doliečovaní duševne chorých sú zariadenia ambulantnej starostlivosti, ktoré ponúkajú doliečovanie v prirodzenom sociálnom prostredí, využívajú pritom pôsobenie rodiny, do ktorej sa klient denne vracia. Medzi takéto zariadenia patrí aj Domov sociálnych služieb a rehabilitačné stredisko SAMÁRIA (ďalej len SAMÁRIA), kde je starostlivosť poskytovaná v pracovné dni od 9 do 15 h popoludní. Ide o zariadenie, ktoré zriadila a prevádzkuje Bratislavská arcidiecézna charita (BACH), no prijíma klientov bez ohľadu na ich náboženské presvedčenie. Funguje dlhodobo a minulý rok oslávila 15. výročie fungovania. Priestory SAMÁRIE sa nachádzajú v rodinnom dome v bratislavskej Trnávke na Krasinského 6 a kapacitne sú uspôsobené pre 15 klientov, ktorí spolu so zamestnancami (2 sociálne pracovníčky a 1 psychologička) tvoria malú otvorenú komunitu.

SAMÁRIA ponúka svoje služby ľuďom s duševným ochorením prevažne zo spektra psychózy vo veku od 18 rokov vyššie, ktorí majú problém fungovať v škole alebo zamestnaní, ľuďom, ktorí sa vrátili z psychiatrickej liečby, alebo majú dlhodobo psychické ťažkosti, sú invalidizovaní a potrebujú zmysluplné a aktívne stráviť čas v akceptujúcom rodinnom prostredí a priateľskej atmosfére. Neprijímame klientov nespolupracujúcich s psychiatrom, ktorí nechodia na pravidelné kontroly, odmietajú užívať psychiatrické lieky, takých, ktorí nie sú dostatočne motivovaní resp. prichádzajú nedobrovoľne, kvôli tlaku rodiny, nedostatočne zaliečených, ktorých stav si vyžaduje hospitalizáciu – preliečenie v nemocnici. Do SAMÁRIE neprijímame ani ľudí, ktorí majú sebapoškodzovacie tendencie - sklony ublížiť si alebo agresívne vystupujú voči druhým, prípadne majú problém s užívaním drog, napr. marihuana, alkohol a iné, či imobilných klientov. Vyššie spomínaný typ klientely nie je vhodný pre naše zariadenie nakoľko mu nevieme poskytnúť takú starostlivosť, ako by potreboval. Takýchto klientov zvykneme odporučiť inam. Potencionálni klienti, pri ktorých je v popredí iné psychiatrické alebo neurologické ochorenie ako psychóza, napr. mentálna retardácia, anorexia, epilepsia, cievná mozgová príhoda a pod., posudzujeme individuálne.

Pre prijatie do SAMÁRIE je potrebné odporúčanie vystavené ošetrojúcim psychiatrom, ktoré si klient prinesie so sebou na dohodnutý vstupný pohovor spolu s občianskym preukazom. Ostatné tlačivá, ktoré sú potrebné na vybavenie pobytu u nás, sa dokladajú dodatočne. Pobyt u nás si hradí klient vo výške 3 eurá a 10 centov na deň. V cene je zahrnutý obed a pitný režim.

Počas denného programu je klientom poskytovaná psychologická starostlivosť, skupinové a individuálne poradenstvo, nácvik sociálnych zručností potrebných pre každodenný život, klientov vedieme k samostatnosti, zúčastňujú sa pracovnej terapie, navštevujú kultúrne podujatia, chodia na výlety, majú možnosť stretnúť sa s rôznymi zaujímavými ľuďmi, realizovať sa prípravou vlastného programu pre ostatných, venujú sa práci v ateliéri a vytvárajú krásne výrobky, ktorými sa prezentujú na organizovaných akciách a pod. Klienti majú možnosť zúčastniť sa duchovného programu alebo sa dozvedieť aj niečo viac o svojom ochorení formou vzdelávania a diskusií. U každého klienta sa dbá na pravidelné užívanie liekov, udržiavaný je kontakt s ich ošetrojúcim psychiatrom a rodinou.

Ak by ste mali chuť dozvedieť sa niečo viac o nás a spoznať nových zaujímavých ľudí, ktorí sa napriek ochoreniu nevzdali, ste srdečne pozvaní. Každoročne má verejnosť, potencionálni klienti, rodinní príslušníci, odborní zamestnanci a záujemci o dobrovoľníctvo a prax v našom zariadení možnosť prísť nás navštíviť v rámci dňa otvorených dverí, ktorý pravidelne organizujeme každý rok v októbri. Bližšie informácie sa dajú získať na našej webovej stránke: www.charitaba.sk. Alebo si dohodnúť stretnutie aj individuálne.

Ak máte vo svojom okolí niekoho, kto zväzda boj s duševným ochorením, povedzte mu, že poznáte miesto, kde by mu to šlo ľahšie...

kolektív Samária

SAMÁRIA - DSS a RS pre ľudí s duševným ochorením
Krasinského 6, 821 04 Bratislava
telefón: 02/ 4341 3180

Foto: z archívu DSS a RS Samária

Príspevky klientov DSS a RS Samária

Prečo chodím do Samárie?

Mám tu normálnych kamarátov. Moja kontaktná osoba Vanda, mi veľmi pomáha realizovať sa v samostatnosti. Vždy je tu pre mňa v Samárii. Niekedy stačí, keď ma len objíme a povie pár slov. Som za Vandu veľmi vďačná, vážim si náš vzťah. Samária mi veľmi pomáha.

Kika

Prečo chodím do Samárie?

Chodím sem rada preto, aby som bola medzi ľuďmi. Páči sa mi niečo vyrábať a chodiť na výlety. Mávame tu návštevy, prednášame, cvičíme, chodíme na prechádzky.

Martinka

Prečo chodím do Samárie?

Mám tu veľmi dobrých kamarátov. K nim rátam aj vedúce Vandu, Lucku a Zuzku. A momentálne na brigáde Majku. Ešte sa vám predstavím. Volám sa Katka. Chodím sem preto, lebo mám schizofréniu, s ktorou mi pomáha doktor Alakša. Páči sa mi, že ľudia v Samárii sú priateľstvi. Máme tu bohatý program. Z aktivít mám rada písanie do zošita, pohybovú terapiu s Evkou. Cvičenie na chrbát. Prechádzky. Páči sa mi, že môžeme vymýšľať si alternatívny (náhradný) program. Tu rešpektujú na výletoch, že nie som až tak zdatná a čakajú ma. Respektíve, že nie som taká rýchla v chôdzi. Máme aj zodpovedné služby. Ja mám na starosti výmenu uteráčikov, wc papiera a dolievať mydlo. Najradšej mám cvičenie s Evkou, resp. pohybovú terapiu. Dobré nám v diagnostickom centre (neďaleko Samárie) varia obedy. Občas nám dajú sladkosť. Čo ja môžem. Aj keď by som veľa nemala. Som proste mlsná. Máme IRP – individuálny rozvojový plán. Je to túžba, potreba, ktorú si chceme naplniť. Niekedy to u mňa ide lepšie, niekedy horšie. Proste niekedy sa dokážem na to sústrediť a niekedy nie.

Katka

Prečo chodím do Samárie?

Dostal som sa do SAMÁRIE na odporúčanie psychiatra. Chodím sem rád, pretože tu mám kamošov. Páčia sa mi aktivity, prístup vedúcich, príjemne strávený čas. Keramiku, oslavy, tancerky, rôzne aktivity, duchovný program. S kamarátmi som spokojný. Samária mi pomáha duševne. Vďaka tomu je mi dobre. Chodím sem už 11 rokov a preto je mi lepšie.

Miloš

Čo je láska

Čo povedať o láske? Keby niekto povedal, že o láske už bolo všetko povedané, nebola by to celkom pravda, lebo láska je nekonečná, láska je Boh a Boh je láska. Láska je dokonalá, láska sa obetuje, láska sa rozdáva a nikdy z nej neubudne, čím viac sa rozdáva, tým jej je viac. Keď niekto povie, našiel som lásku, v skutočnosti našiel poklad. Jediné čo treba urobiť pre lásku je otvoriť sa jej, aby mohla voľne prúdiť.

Peto

Óda na Samáriu

Samária každý deň,
dnes, zajtra aj o týždeň.
Uvoľní nám hisáky,
len si obleč tepláky.
Pracovnú dielničku máme,
s hlinou sa tam hráme.
Na výlete každý piatok,
je pre nás vždy malý sviatok.
Tabletkový život máme,
v kolektíve sa s tým ľahšie vyrovnáme.

Števkva

Čo je šťastie

Šťastie (pre mňa) je, keď si s mamou a tetou rozumieme, keď sa nehadáme a nekričime po sebe. Skrátka, keď je moja rodina v pohode. Šťastný som aj keď som v Samárii spolu s klientami a vedúcimi, keď sa mi tam darí (napr. pozorujem, ako sa zlepšujem v IRP), keď spolu niečo pekné vytvoríme, potom sa mi páči duchovný program s Luckou, cvičenie s Petom, pohybová terapia s Evkou a muzikoterapia s Dominikou. Šťastný som, aj keď sa stretnem s Matkou a ideme na prechádzku alebo s Renčou a ideme na túru. Toto všetko ma robí šťastným.

Dávid

foto: Caritas Ukrajina

Vojna na Ukrajine vyhnala z domovov desaťtisíce ľudí

Rok 2014 bol na Ukrajine mimoriadne nepokojný. Mnoho ľudí utieklo zo svojich domovov, keď sa v ich oblasti začalo strieľať. Niektorí mali možnosť zbaliť si najnutnejšie veci, iní utekali iba v tom, čo mali. Príbehy presídlencov sú naozaj silné, podmienky, v ktorých aktuálne existujú, často neľudské. Pomáha im aj Slovenská katolícka charita.

Slovenská katolícka charita (SKCH) vyhlásila zbierku na pomoc Ukrajine po začatí vojny a aktuálne prispeli darcovia zo Slovenska už viac ako 20-tisíc eur. V minulom roku sa vďaka zbierke podarilo zabezpečiť pre vnútorných vysťahovalcov napríklad zimné oblečenie, drogériu či stravu. O mnoho ľudí však stále nie je postarané, a tak SKCH v zbierke i pomoci pokračuje aj v roku 2015.

Počas doručenia humanitárnej pomoci sa pracovníčky SKCH Martina Borčíková a Mariana Ištoňová stretli s viacerými vysťahovalcami. Ponúkame vám ich svedectvá.

Sme tu od júna. Mysleli sme, že ideme len na 2 týždne. Prišli sme len s tými vecami, čo sme mali oblečené. Manžel pracoval v bani, bane zatopilo, ostal bez práce. Situácia je tam strašná. Kde bol obchod s plienkami, dnes predávajú iba vodku. Boli zbombardované chemické závody, ale o tom sa nehovorí. Prímerie je len na papieri, bombarduje sa, akoby to bola normálna vec. Žijeme teraz z financií, ktoré sme mali našetrené na pohreb našej babky.

Pani Viera z Donecka

Prišli sme z Luhanska s 2 deťmi (6 a 8 rokov). Prežívali sme z našej situácie obrovskú bezmocnosť, chceli sme zachrániť deti pred tým, čo sa v Luhansku deje. Nejaký čas sme pobudli v Dnepropeterskej oblasti, deti tam chodili do školy. Muž ostal v Dnepersku, nie je tam elektrina, ľudia fungujú bez svetla, bez práce. Chýbajú nám veci na zimu, teplé oblečenie a obuv.

Pani Lena z Luhanska

Odišli sme z Donecka začiatkom júla, zbalili sme toľko vecí, koľko nám ich vošlo do auta. Odišli sme k rodičom do Berdjansk pri Azovskom mori, ostali sme tam 3 mesiace, situácia bola však stále horšia a horšia. Ľudia ostávajú bez vody, nie sú potraviny v obchodoch. S pomocou priateľov sme prišli do Užhorodu. Dcéra má 11 rokov.

Pani z Donecka (anonymne)

Mám sedemročného syna. Prišli sme do Užhorodu s priateľmi. Chcela som, aby mi dieťa nevyrastalo v takej situácii, aká je teraz v Donecku. Chýba nám teplé oblečenie, topánky. V dvoch izbách teraz žijeme 3 rodiny.

Pani z Donecka (anonymne)

SKCH vyhlásila verejnú zbierku v lete 2014, kedy na východe Ukrajiny začala vojna. Vďaka darom Charita v roku 2014 zakúpila lieky, deky, teplé oblečenie, obuv, kočiare pre deti, drogériu, hygienické potreby a plienky. Zo svojho Skladu solidarity v Bratislave zároveň vyčlenila tri tony materiálnej pomoci, ktoré poslala na Ukrajinu v spolupráci s Arcidiecéznou Charitou Olomouc do miest Kyjev, Charkov, Kolomyja, Užhorod a Mukačevo. Vnútorní presídlenci utekali pred konfliktom do všetkých regiónov, niektorí zostávajú u svojich príbuzných, o iných sa musia postarať neziskové organizácie.

Do pomoci pre Ukrajinu sa zapojila aj Gréckokatolícka charita Prešov, ktorá v minulom roku doručila presídlencom niekoľko osobných a dodávkových áut s materiálnoú pomocou. Zabezpečovala napríklad teplé oblečenie, drogériu, zdravotnícky materiál či trvanlivé potraviny a podporila aj operáciu očí jedného z ukrajinských vojakov. Takisto Spišská katolícka charita poslala dodávku ošatenia, drogérie a liekov, ako aj 1 tonu potravín. V súčasnosti má vyhlásenú aj zbierku, z ktorej plánuje poskytnúť ďalšiu pomoc presídlencom, ako aj chudobným a núdnym obyvateľom z Ukrajiny. V spolupráci s SKCH a Arcidiecéznou charitou Olomouc zabezpečia tiež kotly na pevné palivo do dvoch budov v mestách Ternopil a Kolomyja, kde miestna charita poskytuje pomoc núdnym.

„Podmienky, v ktorých musia presídlenci existovať, sú často mimoriadne náročné. Najviac nás trápi osud matiek s deťmi, ktoré sa musia o seba postarať samé, nakoľko muži museli kvôli mobilizácii zostať na východe Ukrajiny. Stretli sme sa napríklad s pani Olenou, ktorá prišla do Užhorodu s dvoma deťmi, podarilo sa jej prenajať byt, ktorý bol však úplne prázdny. Zabezpečili sme pre ňu chladničku a chceme jej poskytnúť aj posteľ, nakoľko má zatiaľ iba jednu, na ktorej spia deti a matka spí na dlážke. Takýchto príbehov je žiaľ mnoho,“ povedal o situácii generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák. Dodal, že SKCH sa snaží zabezpečiť pomoc tak pre celé skupiny, ako aj pre jednotlivých núdných, ktorých krutá vojna vyhnala do neznámeho prostredia.

Prišli sme v júni, máme 2 deti (3 a 5 rokov). Pracoval som ako lekár futbalového tímu v športovom klube v Donbase. Klub kvôli konfliktu na východnej Ukrajine zatvorili. Ako lekár mám 20 ročnú prax. Chcel by som si nájsť prácu v Užhorode alebo v okolí, ale je to veľký problém. V jednej izbe nás býva 8 ľudí, nemáme dostatok financií na zaplatenie ubytovania. Budeme radi za akúkoľvek pomoc, tak s materiálnoými vecami, ako aj s pomocou pri hľadaní práce, naplnení nášho času.

Pán Vrač s manželkou Janou z Donecka

SKCH pomáhala na Ukrajine ešte pred začatím konfliktov. Podporila viaceré projekty miestnych charít zamerané na rozvoj komunit a boj s chudobou, podporila rodiny, ktoré stratili blízkych počas protestov na Majdane v Kyjeve a minulý rok na Ukrajine rozbehla aj svoj dlhoročný projekt Adopcia na diaľku®, zameraný na podporu vzdelávania chudobných detí. Viac informácií je dostupných na stránke www.charita.sk/ukrajina a www.adopcianadialku.sk.

Tomáš Horváth

foto: Caritas Ukrajina

Finančne podporiť zbierku je možné ľubovoľným príspevkom na číslo účtu **2945463097/1100**, variabilný symbol je **217** (účet vo forme IBAN: **SK93 1100 0000 0029 4546 3097**), alebo priamo na stránke www.charita.sk/ukrajina.

Pomáhame začať nový život

Slovenská katolícka charita už štvrtý rok realizuje projekt Bakhita, ktorý je zameraný na odbornú pomoc maloletým cudzincom bez sprievodu. Týchto detí stále pribúda, preto je nevyhnutné okrem základnej starostlivosti poskytnúť im aj odbornú pomoc, bez ktorej sa pri začínaní nového života len ťažko zaobídu.

Povedomie verejnosti o tejto problematike nie je veľmi vysoké, no napriek tomu ľudia voči utečencom a migrantom nezostávajú ľahostajní. O to viac, pokiaľ je utečencom dieťa, ktoré sa u nás ocitlo bez svojej rodiny a najbližších.

Pojmom maloletý bez sprievodu sa označuje dieťa, ktoré ešte nedovršilo 18 rokov veku, pochádza z niektorej z tretích krajín a zároveň sa na území Slovenskej republiky ocitlo bez sprievodu rodiča alebo inej fyzickej osoby, ktorá je podľa práva alebo zvyku zodpovedná za ich výchovu.

ilustračné foto: Pixabay.com

Realizáciou projektu sa snažíme poskytovať odborné služby maloletým migrantom bez sprievodu zamerané na ich optimálny psychosociálny rozvoj a adaptáciu v neznámom prostredí.

Základným cieľom projektu je pomôcť týmto deťom v integračnom procese. Faktorov, ktoré vo výraznej miere vplyvajú na úspech štartu nového života v cudzej krajine je, samozrejme, viacero. No jedným z najdôležitejších je ovládanie slovenského jazyka. V drvivej väčšine prípadov dieťa okrem svojho materinského jazyka neovláda žiadny iný, prípadne ešte angličtinu. Aby sme zvýšili predpoklad pre prípadné budúce uplatnenie sa týchto detí na pracovnom trhu, jednou z odborných služieb, ktorá im je v rámci projektu poskytovaná, je výučba slovenského jazyka kvalifikovaným pedagógom. Tento je zodpovedný za výučbu slovenského jazyka adekvátnou formou.

Nezanedbateľnú úlohu v integračnom procese v rámci nášho projektu zohráva psychológ. Jeho úlohou je predovšetkým analýza psychických potrieb dieťaťa a vedenie terapií s cieľom zmierniť zlý psychický stav maloletých cudzincov. Či už v ich domovskej krajine alebo pri prekonávaní vzdialenosti medzi krajinou pôvodu a nami, sú vystavované rôznym nepriaznivým faktorom a vplyvom, ktoré negatívne ovplyvňujú ich psychiku a tiež celkový vývoj. Preto starostlivosť o ne aj v tejto oblasti je viac ako potrebná.

Tretou z odborných služieb, ktoré deťom v rámci projektu Bakhita IV poskytujeme, je sociálne poradenstvo. Úlohou sociálneho pracovníka je plnohodnotne vyplňať voľný čas detí. Keďže prostredie, v ktorom sa nachádzajú, kultúra, krajina, zvyky, je pre nich veľkou neznámou, priestor na realizáciu je veľký. V jeho réžii je organizovanie rôznych poznávacích a vzdelávacích aktivít, výletov, spoločných hier a pod. Cieľom je priblížiť deťom naše prostredie a aj takýmto spôsobom podporiť úspešnú integráciu.

V súčasnosti maloletí bez sprievodu, zachytení na území Slovenskej republiky, nachádzajú svoj dočasný nový domov v Detském domove v Medzilaborciach. V minulosti na tieto účely slúžilo aj zariadenie v Hornom Orechovom pri Trenčíne, avšak to od 1.1.2014 skončilo svoju činnosť. Pridanou hodnotou projektu je najmä skutočnosť, že buduje na existujúcich partnerstvách, vyplňa vákuum vo vybraných, riadne identifikovaných problematických oblastiach, ďalej umožňuje posilniť spoluprácu zainteresovaných subjektov, buduje synergie, využíva postavenie, kapacitu a potenciál SKCH preniknúť do oblastí, kde iné organizácie nedisponujú pozíciou SKCH. Ďalej sa projekt opiera o skúsenosti v integrácii migrantov a čerpá z práce Caritas Internationalis v tejto oblasti, a tak ďalej získava poznatky a osvedčené postupy od odborníkov z krajín, ktoré majú na rozdiel od Slovenska s integráciou migrantov dlhodobiejšiu skúsenosť.

Príbeh

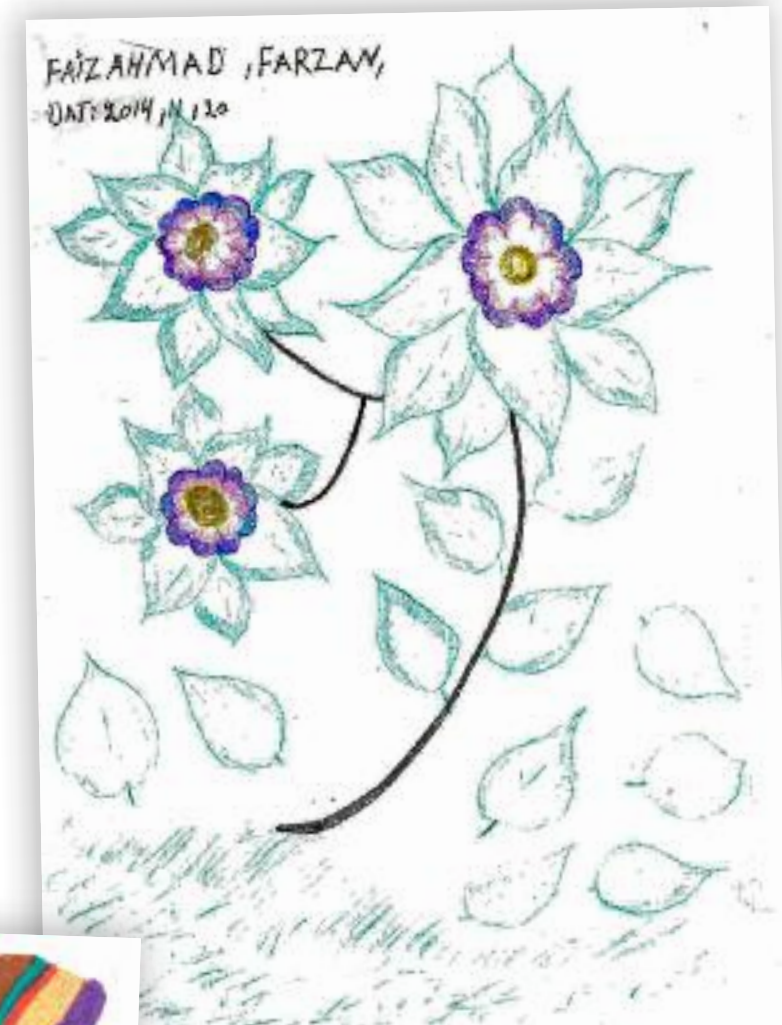
Libena je pôvodom z Eritrei. Žila tam spolu so svojimi rodičmi a siedmimi súrodencami. Keďže tam prebiehal vojnový konflikt, rozhodla sa utiecť. Nejaký čas žila v Sudáne, neskôr v Rusku a potom na Ukrajine. Na Slovensku bola zachytená políciou a umiestnená do detského domova, v ktorom sa rýchlo adaptovala. Bola veľmi obľúbená medzi ostatnými deťmi a jej snom bolo stať sa učiteľkou. Nemala tu však nikoho blízkeho, cítila sa sama a opustená. Spomenula však, že v Európe má priateľa, s ktorým plánujú spoločnú budúcnosť. Jedného dňa opustila detský domov bez toho, aby niekomu niečo povedala. Prešiel určitý čas a my sme o nej nemali žiadne správy. Po čase sa ozvala a prostredníctvom sociálnej siete nám nechala odkaz: „Ďakujem vám za všetko, veľmi ste mi pomohli. Cítila som sa u vás dobre, ale musela som odísť. Prepáčte. Som v poriadku, s mojim priateľom sa budeme brat“.

Maloletí bez sprievodu

Maloletí bez sprievodu sú umiestňovaní v Detskom domove v Medzilaborciach spolu so slovenskými deťmi. Napriek jazykovej bariére si spolu veľmi dobre rozumejú. Trávia spolu veľa času pri hraní rôznych spoločenských hier, loptových hier, súťaží či iných voľnočasových aktivít. Samozrejme, všetko závisí od toho, koľko majú detí rokov a čo ich zaujíma. Nie však všetky deti sú bezprostredné a

zhovorčivé. Nájdú sa medzi nimi aj také, ktoré si pod vplyvom rôznych nepriaznivých okolností a ťažkých životných situácií len ťažko nachádzajú cestu k druhým. Niektoré majú záľubu vo výtvarných prácach, kreslení či maľovaní krásnych obrázkov, prostredníctvom čoho tiež vyjadrujú svoje pocity a nálady.

Andrea Boboková

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu pre utečencov. Solidarita pri riadení migračných tokov.

Zadosťučinením je úsmev na tvárach detí

Zuzana Bičejová na projekte Bakhita spolupracuje so Slovenskou katolíckou charitou už druhý rok. V krátkom rozhovore nám porozprávala o svojich doterajších skúsenostiach.

Popíš nám trochu bližšie ako vyzerá tvoja práca s deťmi.

Práca s deťmi, maloletými bez sprievodu, je v prvom rade úplne odlišná od práce s inými deťmi, pretože tieto deti prichádzajú s inými životnými skúsenosťami a riešia iné, najčastejšie existenčné problémy. Práca s klientom sa odlišuje aj individuálne, podľa životného príbehu. Niektorí prichádzajú s posttraumatickou stresovou poruchou, iní s úzkosťami, s depresívnym ladením, vyčerpaní v beznádeji, odtrhnutí od rodiny. Väčšina z nich je spočiatku nedôverčivá, preto v prvom rade na začiatku práce s klientmi je potrebné vytvoriť si vzťah, až potom je možné spracovávať konkrétne problémy. Spočiatku teda robíme aktivity, ktoré sú určené na sebaopoznanie, na vytvorenie vzťahu, sú to prevažne aktivity formou hry, kresby, spoločné zábavné aktivity. Okrem toho ďalej využívam arteterapiu, rôzne relaxačné techniky, cvičenia a voľnočasové aktivity. Okrem psychologickéj a terapeutickéj práce sa venujem aj preventívnemu programu Obchodovanie s ľuďmi, kde sa snažíme identifikovať prípadné obete obchodovania a naučiť samotných klientov ako rozpoznať, že ide o nekalé praktiky, ako sa zachovať, kam sa obrátiť v prípade, že sa obeťami stanú.

Čo ťa pri tejto práci dokáže prekvapiť?

Sú to prekvapenia milé aj nemilé. Z tých milých je to akí sú obeťtavi, že sa vydajú naprieč polkou sveta kvôli lepšiemu životu pre svoju rodinu, aj keď šance sú mizivé a hrozia im rôzne nebezpečenstvá. Ich nesmierne odhodlanie, sila a túžba po vzdelaní, akí sú nesmierne učenliví. Ich vďačnosť, skromnosť. Ich sny by boli pre mnohých ľudí dnešnej doby tak prosté... chcú len mier, byť so svojou rodinou, môcť sa slobodne vyjadrovať či vyznávať slobodne vieru, rozhodovať o svojej budúcnosti a chodiť do školy. Nemilé prekvapenia pri tejto práci sú práve tieto jednoduché vyznania a životné príbehy jednotlivých detí, je až neuveriteľné, že mnohé z nich nikdy nechodili do školy, žili na ulici, boli povolani do boja, alebo dievčatá sa museli vydať.

Ako si sa k tejto práci dostala?

Pracovala som vtedy na čiastočný úväzok ako psychologička na CPPPaP v Stropkove, keď ma oslovila Slovenská katolícka charita, ktorá registrovala moju pracovnú žiadosť v Detskom domove, kde som si ju po skončení školy podala. Uskutočnil sa pracovný pohovor, kde jednou z podmienok bolo ovládanie anglického jazyka a bolo to. Pohovor som úspešne zvládla a odvtedy pracujem s maloletými bez sprievodu.

Majú deti záujem o tvoju pomoc?

Zatiaľ som sa pri svojej práci nestretla s odmietnutím. Ako som už spomínala vyššie, je prirodzené, že sú spočiatku menej aktívni a nedôverčiví, čo sa zväčša po jednom- dvoch stretnutiach prelomí a potom si žiadajú stretnutia aj sami.

foto: archív Zuzany Bičejovej

S akými problémami detí sa stretávaš? S čím majú najčastejšie problém?

Najčastejšie k nám prichádzajú s úzkosťami, s beznádejou, strachom, posttraumatickou stresovou poruchou, v depresívnom ladení, vyčerpaní a nervózni.

Ako s nimi komunikuješ?

Prevažne anglicky, väčšina prichádzajúcich detí ovláda angličtinu. Aj keď v poslednom čase sa nám stáva, že k nám prichádzajú deti, ktoré nechodili do školy a nedokážu ani písať ani čítať vo svojom vlastnom jazyku, preto neovládajú žiadny iný cudzí jazyk. Zväčša sa síce nájde aspoň jeden zo skupiny, ktorý ovláda angličtinu, ale v prípade že nikto, čo sa najčastejšie stáva pri deťoch z Vietnamu, spolupracujeme s tlmočníkmi najmä pri úvodných stretnutiach, neskôr hľadáme iné spôsoby ako sa dorozumieť k spokojnosti oboch strán.

Čo sa ti pri práci s nimi najviac osvedčilo?

Najviac sa mi osvedčili techniky a aktivity formou hry, kde sa spája zábavne a edukatívne. Pre klientov je prijateľnejšie, keď pracujeme s emóciami zábavnejšou a pre nich bezpečnejšou formou. Tiež ich veľmi baví arteterapia a relaxačné cvičenia.

Je potrebné pomáhať týmto deťom?

Určite, sú sami, ďaleko od domova, bezradní, neistí, nevedia čo majú robiť, čo s nimi bude a sú to deti, potrebujú pomôcť, poradiť, vedieť, že niekomu na nich a ich osudoch záleží, že sa majú na koho obrátiť, že v tom nie sú sami.

V čom je to rozdielne v porovnaní s prácou so slovenskými deťmi?

Naši klienti, maloletí bez sprievodu, ktorí prichádzajú do našej krajiny majú úplne iné životné skúsenosti ako deti zo Slovenska, mnohí z nich sa stretli s vojnou, boli svedkami zločinov a nepravostí, nemajú možnosť vzdelávať sa, slobodne sa rozhodovať o svojej budúcnosti, živote.

Aké máš pozitívne, resp. negatívne skúsenosti s dieťaťom?

Negatívnou skúsenosťou je to, keď vidíme, že dieťa má nereálne, naivné predstavy o fungovaní a práci v zahraničí a my ten sen korigujeme, vidieť ako sa dieťa musí meniť vplyvom životných skúseností na pomaly dospelého, keď dieťa nemôže byť dieťaťom a nemať starosti dospelých. Ďalším negatívom je, že tieto deti napriek tomu, že sa môžu stať obeťou obchodovania, že budú musieť ťažko pracovať, rozhodnú sa pre útek zo zariadenia. Funguje tu nepriama úmera, kedy je 1% úspechu pre nich porovnateľné s mierou rizika a nebezpečenstva. Pozitívna skúsenosť je, že sa počiatočné depresívne a úzkostné stavy zlepšili a deti sú schopné vlastnými sebaopodpornými prostriedkami docieľiť, aby sa cítili lepšie. Pozitívnym článkom tejto práce je, keď vidíte úsmev na tvárach detí, keď vstúpíte do dverí. Keď vidíte radosť a bezstarostnosť, počujete smiech pri spoločných aktivitách, to je najlepšie na tejto práci.

Prečo si myslíš, že je dobré umiestňovať ich spolu so slovenskými deťmi?

Podľa môjho názoru, na našich klientov dobre vplýva skutočnosť, že tam nie sú sami, že sú tu prítomné aj iné deti, cítia sa bezpečnejšie, nemajú strach, nemajú pocit, že je to väzenie. Dobré je, že vidia, že ľudia, ktorí s nimi pracujú, pracujú aj s deťmi z detského domova, takže fungujú skôr ako náhradní rodičia.

Ako vyzerá spolunažívanie slovenských detí a utečencov? Ako spolu komunikujú?

Je niekedy zábavné vidieť ako spolu deti z detského domova a naši klienti komunikujú, rukami- nohami, ale je až neuveriteľné ako ľahko si dokážu porozumieť. Veľmi to závisí, samozrejme, od veku klientov a detí, ale prevažne sa navzájom so záujmom pozorujú a spoznávajú. Toto stretnutie je však možné až po karanténe, ktorou musia všetci naši klienti prejsť.

Z pohľadu psychologičky- prečo podľa teba toľko detí uteká? Aj z domova, aj z krajín pôvodu.

V prvom rade pre mnohých z našich klientov nie sme cieľová krajina, prevažná väčšina z nich sa spolu s celou rodinou musela zadĺžiť a tento dlh potrebujú splácať, inak rodine hrozí nebezpečenstvo. Ak by ostali na našom území a chodili do školy, nevedia ako by dokázali poslať a splácať rodinný dlh, preto je pre nich aj mizivá šanca na prácu prijateľnejšia ako potencionálne nebezpečenstvo.

foto: archív Zuzany Bičejovej

Ako je podľa teba tomu možné predchádzať?

Je veľmi ťažké nájsť vhodné a pritom neobmedzujúce riešenie. Zamykať ich a po celý čas držať len v jednej miestnosti, neustále kontrolovať, je predsa to, čo doteraz zažívali, plus je to tiež porušovanie detských práv, takže optimálne riešenie je veľmi ambivalentné. Je ťažké niekedy určiť kde je hranica ich bezpečnosti a ich obmedzovania. Zákony určujú právo na voľný pohyb, na možnosť prístupu k informáciám, ku kontaktu s rodinou, na súkromie a bezpečie. Je však ťažké pohybovať sa medzi týmito hranicami. Snažíme sa monitorovať prichádzajúce a odchádzajúce hovory a ak je tam podozrenie, že sa jedná o podozrivé hovory, zvýši sa ostrážitosť. Snažíme sa pôsobiť preventívne pomocou programu Obchodovania s ľuďmi, ale ako som spomínala, vyššie uvedené dôvody sú mnohokrát silnejšia motivácia ako ich vlastné bezpečie. Ako je možné tomu predchádzať? Najideálnejšie by bolo žiť v takom svete, kde by nikto nemusel utekať zo svojej krajiny, kde by dieťa bolo dieťaťom.

Andrea Boboková

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu pre utečencov. Solidarita pri riadení migračných tokov.

V Rwande žije približne 12 miliónov obyvateľov, väčšina z nich pod hranicou chudoby. Mnohí ľudia žijú iba z toho, čo dopestujú, deti často namiesto hrania sa pracujú a starajú sa o svojich mladších súrodencov. V krajine nie je dobre rozvinuté zdravotníctvo, navyše mnohí si ne-

dokážu zaplatiť ani základné zdravotné poistenie, takže sú odkázaní na pomoc iných. SKCH sa rozhodla podporiť prácu sestier Pallotínok a zabezpečiť pre ľudí v Rwande lepšie podmienky.

foto: Tomáš Horváth

Novinky v projekte Adopcia na diaľku®

Ako hovorí jedno čínske príslovie, daj človeku rybu a nasýtiš ho dnešný deň. Nauč ho ryby chytať a zabezpečíš mu potravu na celý život. Učíme „chytať ryby“ tak v ďalekých krajinách, ako aj priamo za našimi hranicami. V projekte Adopcia na diaľku® pribudli noví partneri.

Ukrajina

Keď sme v januári 2014 rozširovali projekt Adopcia na diaľku® o Ukrajinu, nevedeli sme presne, čo čakať. Ukrajina sa stala už siedmou krajinou v rámci tohto projektu, po Albánsku však len druhou v rámci Európy. Konkrétne a adresná pomoc je v projekte Adopcia na diaľku® najdôležitejšia a verili sme, že darcovia zo Slovenska budú mať záujem pomôcť aj deťom, ktoré žijú hneď za našimi hranicami, ale vo veľmi náročných podmienkach. A nesklamali sme sa. Pomoc prostredníctvom projektu Adopcia na diaľku® poskytujeme už na štyroch miestach na Ukrajine – Rachi, Bortnyky, Biry a Charkov. Vždy spolupracujeme so sestričkami, kňazmi alebo spoločenstvami (Miles Jesu). V Charkove, ktorý pribudol len nedávno, má starostlivosť o deti pod patronátom slovenský kňaz – lazarista Ján Martinček. Starajú sa tu o všetky núdzne deti bez rozdielu. V Charkove je veľa zmiešaných partnerstiev afrického otca a ukrajinskej matky a deti narodené týmto rodičom to majú ešte ťažšie. Rovnako centrum poskytuje starostlivosť aj autistickým deťom, či deťom s rôznymi chorobami. Najväčšou skupinou však ostávajú deti z chudobných rodín, ktoré majú problém najesť sa, či byť teplo oblečené. Staráť sa o takéto deti a podporovať ich v učení je to najdôležitejšie, čo môžeme spraviť.

foto: archív Farnosť Charkov, Ukrajina

Kazachstan

Projekt Adopcia na diaľku® sme v Kazachstane rozbehli v januári 2013. Asi najlepšie vie o jeho význame porozprávať Oksana Nikolajevna Sysoeva, ktorá v Katolíckej charite Kazachstan pôsobí už 7 rokov a je zodpovedná aj za tento projekt: „V Charite Kazachstan pracujem s deťmi už dlhšiu dobu, takže na vlastné oči vidím problémy týchto detí a ich rodín. Vidím, aké ťažkosti musí prekonávať rodina, aby sa ich dieťa mohlo vzdelávať. Vtedy si znovu a znovu uvedomujem, akú veľkú pomoc poskytuje projekt Adopcia na diaľku®. Často som konfrontovaná so situáciou, že dieťa nemôže nastúpiť do prvej triedy, pretože nie sú peniaze na to, aby dostalo tašku so školskými potrebami a novú školskú uniformu. A pomoc, ktorá prichádza od slovenských darcov, to nie je pre mnohých rodičov alebo prarodičov iba možnosť poslať dieťa do školy – je to pre nich svetlo na konci tunela – nádej na niečo dobré a jasné. Mnoho ľudí už neverí na nezištnú pomoc a starostlivosť. Ale staré mamy, ktoré samé vychovávajú svoje vnúčatá, nedokážu skryť slzy radosti, keď takúto pomoc dostanú. Vďaka tomuto projektu dokážeme pomôcť deťom, ktoré žijú v rodinách nachádzajúcich sa vo veľmi zlej finančnej situácii. Som presvedčená, že tou najlepšou odmenou pre nás všetkých sú šťastné tváre detí a ich spokojné srdcia.“

Ak by ste sa chceli zapojiť do pomoci, všetky podrobnosti nájdete na stránke www.adopcianadialku.sk alebo napíšte na niektorú z mailových adries (adopcianadialku.ukrajina@charita.sk alebo adopcianadialku.kazachstan@charita.sk), prípadne na poštovú adresu Slovenskej katolíckej charity (Kapitulska 18, 814 15 Bratislava).

Peter Knapík, koordinátor projektu Adopcia na diaľku®

Do budúcnosti plánujeme rozbehnúť aj podporu Gréckokatolíckeho seminára v Užhorode. Lebo v ťažkých časoch nájst láskavú podporu a duchovnú silu pri bohoslužbách či stretnutiach je veľmi potrebné. Mnoho študentov v seminári je zo sociálne slabších pomerov a rodičia často nemajú financie, aby na štúdium mohli prispieť. Študenti sa v rámci svojich dobrovoľníckych aktivít venujú v regióne aj chudobným a núdzným deťom.

Váš pôstny dar mení životy detí

PÔSTNA KRABIČKA PRE AFRIKU 2015

Pridajte sa k nám a pomôžme spolu chudobným rodinám a deťom v Rwande a Ugande

Ako môžete prispieť

Vezmite si domov pôstnu krabičku. Odkladajte do nej vaše pôstne dary a na konci pôstu ich vložte na účet Slovenskej katolíckej charity:

2944463095/1100 v Tatra banke, v.s. 221

IBAN: SK03 1100 0000 0029 4446 3095

Navštívte našu stránku www.charita.sk, kde môžete váš pôstny dar poslať online.

Pôstnu zbierku pre Afriku môžete podporiť aj zaslaním darcovskej sms v tvare

DMS medzera CHARITA na číslo 877.

Cena darcovskej sms správy je 2€.*

Viac informácií na
www.charita.sk

Generálny partner:

Partner:

Mediálni partneri:

* SKCH z nej dostane 96%.

je medzinárodná ochranná známka. Výhradným držiteľom práv k ich užívaniu na území Slovenska je Fórum donorov.

Vaše 2% premieňame na pomoc ľuďom v núdzi

Slovenská katolícka charita

pomáha prostredníctvom siete diecéznych a arcidiecéznych charít ročne približne 25-tisíc ľuďom v núdzi na celom Slovensku. Vo viac ako 250 zariadeniach zdravotníckych a sociálnych služieb poskytujeme služby seniorom, nevyliciteľne chorým ľuďom, ľuďom s telesným alebo duševným postihnutím, deťom, matkám s deťmi v krízových situáciách, zdravotne ťažko postihnutým a ľuďom bez domova. Naše projekty sú zamerané aj na pomoc migrantom, obetiam ob-

chodovania s ľuďmi a detským utečencom. Na Slovensku aj v zahraničí pomáhame aj v prípade humanitárnych katastrof, ako sú zemetrasenia a povodne. Naša humanitárna pomoc smeruje aj do krajín, ktoré trápia vojnové konflikty a rozvojovou spoluprácou sa snažíme zlepšiť životy ľudí v chudobných krajinách sveta. Okrem nášho projektu Adopcia na diaľku®, ktorý v súčasnosti pomáha študovať viac ako 2000 deťom zo siedmich krajín sveta, prevádzkujeme aj centrum pre deti s HIV a AIDS v Ugande.

SLOVENSKÁ KATOLÍCKA
Charita
blízko pri človeku

Slovenská katolícka charita
Adresa: Kapitulská 18
814 15 Bratislava
Tel.: 02/5443 1506
E-mail: info@charita.sk
Web: www.charita.sk